

“महाङ्गालको प्रतिवद्धता: सुशासन, समृद्ध हाम्रो गाउँपालिका”

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को
वार्षिक नीति, बजेट तथा कार्यक्रम

महाङ्गाल गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
गोटिखेल, ललितपुर
बागमती प्रदेश, नेपाल

हाम्रो भनाई

नेपालको संविधानको कार्यान्वयन संगै तिनतहको शासन प्रणाली अन्तर्गत यस गाउँपालिकालाई नेपाल सरकारवाट प्राप्त हुने आन्तरिक तथा बाह्य श्रोत (शसर्त, निसर्त तथा अन्य अनुदान रकम गाउँपालिकाको आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडवाट प्राप्त हुने रकम विकास साफेदार राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय गैह राजकारी संस्थाहरूबाट प्राप्त हुने) सबै किसिमका आयलाई एकीकृत गरी आधुनिक पूर्वाधारयुक्त समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने अभियानमा हामीले उद्घोष गरेको आदर्श वाक्य महाङ्गालको प्रतिबद्धता: “सुशासन, समृद्ध हाम्रो गाउँपालिका” लाई सफल बनाउन उपलब्ध श्रोत साधनको अधिक्तम परिचालन गर्दै दिगो विकासका लक्ष्यहरूलाई आत्मसाथ गरी सन्तुष्टिलिए सम्बोधन गर्ने गरी स्थानीय सरकार संचालन गर्ने हाम्रो उद्देश्य रहेको छ।

हाल विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाईरस (COVID-19) को संक्रमणवाट नेपाल पनि अछुतो रहेन। अधिक जनघनत्व रहेको काठमाडौं उपत्यकामा दिनप्रतिदिन संक्रमण बढिरहेको हुँदा हाम्रो गाउँपालिका पनि संक्रमणको उच्च जोखिममा रहेको छ। कोरोना भाईरसको संक्रमणले मुलुकको विकास निर्माण, आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रमा परेको प्रभावले यस पालिकावासी नागरिकको दैनिक जीवनयापनमा समेत असर परेको छ। संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि नेपाल सरकारवाट घोषणा गरेको बन्दाबन्दी (Lockdown) को कारणवाट स्थानीय तहवाट संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रममा समेत प्रभाव परेको भएतापनि हामीले प्रतिकूल समयको बावजुद कानुन सम्मत रूपमा महाङ्गाल गाउँबासीहरूको अपराह्न सहभागितावाट जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरू द्वारा गठन भएको छैठौं गाउँसभाबाट स्वीकृत भएको आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेटलाई पुस्तकको रूपमा तयार पारी प्रस्तुत गरिएको छ।

नेपाल सरकार संघीय मार्मिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट प्राप्त मार्गदर्शन, राष्ट्रिय तथा स्थानीय आवधिक योजनाले निर्धारण गरेको सोच, रणनीति कार्यनीति तथा प्राथमिकताका आधारमा सोही अनुरुप नितजा हासिल गर्ने उद्देश्य तथा लक्ष्य प्रस्तुत नीति कार्यक्रम र बजेटले लिएको छ। “कृषि र पशु स्वरोजगारको आधार, शिक्षा र स्वास्थ्यमा गुणात्मक सुधार” भन्ने आदर्श वाक्य तय गरी बजेट कार्यान्वयन गर्न कृषि, पशु, स्वास्थ्य र शिक्षालाई प्राथमिकतामा राखिएको छ। स्थानीय तहसांग सम्बन्धित प्रचलित कानुनी व्यवस्था अनुसार सहभागितामुलक योजना तर्जुमा प्रक्रिया अवलम्बन गरी गाउँपालिकाले आफ्नो श्रोत साधनहरूको परिधिमा रहेर संघीयताको मर्मिलाई आत्मसाथ गरी अधिक्तम आयोजना तथा कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गर्ने प्रयास गरिएको छ। बजेटको सार्थकता र प्रभावकारिता यसको कार्यान्वयनमा भर पर्ने हुँदा निष्ठापूर्वक यसको कार्यान्वयनमा जुट्नु भई आमपालिका वासीले लोकतन्त्रका लाभहरूको अनुभुति हुने वातावरण सृजना गर्न सम्पूर्ण सरोकारवाला एंव यस गाउँपालिका बासिहरूमा अनुरोध गर्दै योजना, नीति कार्यक्रम तथा बजेट तजुर्मामा जुट्नुहुने सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यज्यूहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, राजनीतिक दल लगायत प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा छैठौं गाउँसभा सफल बनाउन संलग्न सबै व्यक्ति तथा पक्षहरूमा स. धन्यवाद हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु।

रामचन्द्र दहाल
अध्यक्ष

रामचन्द्र दहाल
अध्यक्ष

प्रिष्ठय क्षूची

शीर्षक

पृष्ठ

१.	पृष्ठभूमी	१
२.	आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ मा गरिएका महत्वपूर्ण कार्यहरु	२
३.	आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ मा अवलम्बन गरिएका नीतिहरु	७
३.१	आर्थिक विकास तर्फका नीतिहरु	७
३.२	भौतिक पूर्वाधार तर्फका नीतिहरु	८
३.३	वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति	९
३.४	सामाजिक विकास नीति	१०
३.५	श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा नीति	१२
३.६	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन नीति	१२
३.७	राजस्व तर्फ नीति	१३
४.	आ.व. २०७७/०७८ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकताहरु	१५
४.१	उद्देश्य	१५
४.२	प्राथमिकता	१५
५.	आ.व. २०७७/०७८ को लागि विनियोजित आय व्यय विवरण	१५
६.	आ.व. २०७७/०७८ को क्षेत्रगत व्यय अनुमान	१६
६.१	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	१७
६.२	आर्थिक विकास	१८
६.३	पूर्वाधार विकास	१९
६.४	सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित	२२
६.५	सामाजिक विकास	२३
६.६	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित (समपूरक अनुदान)	२६
६.७	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित (शर्सर अनुदान)	२६
६.८	संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित (विशेष अनुदान)	३२
६.९	प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम	३३
६.१०	गैरसरकारी संस्थाद्वारा प्रस्तावित बजेट	३३
७.	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट आ.व. २०७७/०७८ मा सञ्चालन हुने योजनाहरु	३४
८.	विनियोजन विभेयक, २०७७	३५
९.	आर्थिक विभेयक, २०७७	३७
१०.	बजेट तर्जुमाका चरणहरु	४७

“महाङ्कालको प्रतिवद्धता: सुशासन, समृद्ध हाम्रो गाउँपालिका”
यस गाउँसभाका आदरणीय सभायक्ष ज्यू,
गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु,
महाङ्काल गाउँपालिकाका कर्मचारीहरु,
सञ्चारकर्मी एवं अन्य उपस्थित अतिथि ज्यूहरु

१. पृष्ठमाटि

राजनीतिक आन्दोलनका विभिन्न चरणहरु पार गर्दै सर्विधान सभा द्वारा नेपालको सर्विधान जारी भई स्वशासित हुने नेपालीहरुको दृदशक लामो प्रयासको यात्रामा भएका बलिदान पूर्ण संघर्ष र हजारौं सपूतहरुको जीवन अर्पणको फलस्वरूप प्राप्त भएको नेपालको सर्विधानको प्रावधान बमोजिम प्रदेश र संघको निर्वाचन पश्चात निर्वाचित जनप्रीतिनिधिहरु र आम नागरीकहरुको सहभागितामा तर्जुमा गरिएको महाङ्काल गाउँपालिकाको आगामी आ.व. ०७७/७८ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रम यस संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल, जननिर्वाचित प्रतिनिधीहरु द्वारा गठित यस गरीमामय छैठौं महाङ्काल गाउँसभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा गैरव महशुस गरेको छु । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना गर्नका लागि आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु ।

नेपालकै प्रसिद्ध धार्मिक पर्यटकीय तथा ऐतिहासिक वैतरणीधाम कालेश्वर एवं महाङ्काल स्थानको काखमा र पवित्र टुङ्गुन नदिको किनारामा अवस्थित प्राकृतिक सुन्दरता र सास्कृतिक विविधताले भरिपूर्ण हाम्रो महाङ्काल गाउँपालिका हो । ८२.४४ कर्म कि.मि. क्षेत्रफलमा फैलिएको तथा २०७५ को घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार २३०५ घरधुरी, ११९०० जनसंख्या रहेको यस गाउँपालिका ललितपुर जिल्लाको दक्षिणी भागमा अवस्थित छ । अधिकांश भूमि भिरालो रहेको यस गाउँपालिकाको सम्पूर्ण भाग पहाडी क्षेत्रमा पर्दछ । पूर्वमा काङ्गे जिल्ला, पश्चिममा कोन्ज्योसोम र बाग्मती गाउँपालिका, उत्तरमा कोन्ज्योसोम गाउँपालिका र दक्षिणमा बाग्मती गाउँपालिका र मकवानपुर जिल्ला सिमाना भित्र रहेको छ ।

नेपालको सर्विधानको मर्म र भावनालाई आत्मा साथ गर्दै अन्य प्रचलित कानून एवं संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको मार्ग दर्शन, नीति, निर्देशन, परिपत्र र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लगायतका स्थानीय तहसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण नीतिगत व्यवस्थालाई अवलम्बन गरी यो नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ । स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानूनी व्यवस्था अनुसार सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रकृया अवलम्बन गरी आगामी आ.व. ०७७/७८ मा गाउँपालिकालाई प्राप्त हुने आन्तरिक तथा बाह्य स्रोत (वित्तीय समानिकरण, शार्ट, समपुरक र राजस्व बाँडफाँड) लाई समेत आधार बनाएर यो बजेट नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ ।

“महाङ्कालको प्रतिवद्धता: सुशासन, समृद्ध हाम्रो गाउँपालिका” आदर्श वाक्यलाई आत्मासाथ गर्दै संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेका नीतिहरुलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको विगतका विकास क्रमलाई हेर्दा हामीले आ.व. ०७७/७८ लाई “कृषि र पशु स्वरोजगारको आधार, स्वास्थ्य र शिक्षामा गुणात्मक सुधार” गर्ने बर्षको रूपमा लिने उद्देश्य गरेका छौं । यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने जनताको सुख दुःखमा स्थानीय सरकार घरदैलोमा पुगेको छ । बाढी परिहरो जाँदा राहत तथा उद्धारको लागि धामिखोला, कालेश्वर र बुखेल पुगेको सरकार हावाहुनी, आगलागीमा पालिकाकै दुर्गम तुलादुर्लङ्घमा समेत राहत तथा उद्धारको लागि पुगेको छ । साथै थप सहयोग र पुनर्निर्माणको योजना समेत यस नीति, कार्यक्रम तथा बजेटमा समावेश गरिएको छ । बिशब्दापी महामारीको रूपमा देखा परेको COVID-19 को रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि व्यवस्थित क्वारेन्टाइन, आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री तथा उपकरण, खरिद परिक्षण लगायतका सचेतनाका कार्यक्रम समेत संचालन गर्दै आइरहेको छ ।

हाम्रो विकास प्रतिको सोचले आर्थिक र सामाजिक क्षेत्रमा रूपान्तरण ल्याउने छ । दिगो विकासको लक्ष्य र समृद्धिका आधार पुरा गर्ने विकास नीति, कानून, जनशक्ति, स्रोत र साधन, जनसहभागिता, सेवा प्रवाह, अनुगमन र मूल्याङ्कनका क्षेत्रमा परिवर्तन गर्दै वर्तमान पुस्ताले नै अनुभूत गर्ने गरी विकास र समृद्धि हाँसिल गर्ने तर्फ केन्द्रित हुँदै महाङ्काल गाउँपालिकालाई आधुनिक

महाङ्काल गाउँपालिका

पूर्वाधारसुक्त समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने अभियानमा जनप्रतिनिधिहरूको नेतृत्वमा वस्तीस्तर देखि नै आम नागरिकहरूको व्यापक सहभागितामा तर्जुमा गरिएको यो बजेट, नीति तथा कार्यक्रम आम नागरिक तथा उपभोक्ताहरूको सहभागितामा प्रभावकारी कार्यान्वयन हुने अपेक्षा गरिएको छु ।

२. आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ मा गरीएका महत्वपूर्ण कार्यहरू

१. गाउँपालिकाको एकिकृत ग्रामीण विकास गुरु योजना तयार भएको ।
२. छिमेकी जिल्ला काग्ने जोड्ने महत्वपूर्ण सडकको रुपमा रहेको दुर्लुङ्ग खोला कोरिडोर सडकमागाउँपालिका बाट विनियोजित रकम खर्च गरी सडक निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको ।
३. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका महत्वपूर्ण सडकहरू खोर भञ्ज्याड पाटनेखोला, सिसिवा-सिसिवन, ठोस्नेखोला करिडोर, दुर्लुङ्ग खोला कोरिडोर तथा पर्यटकीय स्थल भैरवथुम तथा बिमिरेचौर पिकनिकस्थलको बिस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार भई कार्यान्वयनको चरणमा रहेको ।
४. वातावरण र जनस्वास्थ्य संस्था (ENPHO), यस कार्यालय र उपभोक्ताहरूको लागत साफेदारीमा लक्ष्यबास गुरुदम्बाँडा धामीडाँडा, माथिल्लो दुर्लुङ्ग, तल्लो दुर्लुङ्ग, महेन्द्र मा.बि., गोपेदोभान, सिलिङ्गे खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरू संचालन भई सम्पन्न हुने क्रममा रहेको ।
५. कृषि उत्पादनको लागि महत्वपूर्ण स्थल दुर्लुङ्ग गाउँको लागि लिपिटंड सिँचाईको लागि बिस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार भई संघीय सरकारमा कार्यान्वयनको लागि योजना प्रस्ताव गरिएको ।
६. स्थानीय पूर्वाधार विकास कार्यक्रम अन्तर्गत संघीय एवं प्रदेश सभाका सांसद ज्यूहरू र सर्वांगीन अनुदानबाट जनहित युवा क्लब भवन, सिखन गुम्बा भवन, बिमिरेचौर पिकनिक स्थल निर्माण, वडा नं. ४ स्थित सानीपोखरी खेलकुद मैदान, सिसिवन खेलकुद मैदान र सिसिवा देखि बतासे सम्म सडक खण्ड स्तरउन्नति निर्माण कार्य सम्पन्न हुने क्रममा रहेका छन् ।
७. पालिकास्तरीय बजेटबाट मानिखेल स्थित सामुदायिक भवन निर्माणको थालनी गरिएको ।
८. गोटिखेल महाङ्काल स्थान जोड्ने, झोलुगे पुल र लो डाँडा झोलुगे पुल निर्माणको लागि ठेक्का प्रक्रिया पुरा गरी सम्भौता समेत भएको ।
९. मानिखेल देखि गोटिखेल सम्मको सडकको स्तरोन्नति र वडा नं. २ मा कृषि जमिन संरक्षणको लागि दुंगुन खोला नियन्त्रणको कार्य अधिकारी बढाइएको ।
१०. गाउँपालिकाको मुख्य पर्यटकीय स्थल सिम्बा भरना जाने ट्रैकिङ रुटमा खुटिकला बनाउने कार्य सम्पन्न भएको ।
११. वडा नं. १ बुखेलको दुर्गम तथा महत्वपूर्ण बस्ती टोड्के गाउँ तथा अर्थुङ्गे च्यानडाँडा मोटरबाटो निर्माण सम्पन्न ।
१२. वडा नं. ६ दुलादुर्लुङ्गको सोलाभन्ज्याङ्ग देखि बागमती गाउँपालिका अन्तर्गत बालुवाडाँडा तथा कपिराम देखि बागमती गाउँपालिका अन्तर्गत मोचेडाँडा जोड्ने सडक खण्डको ट्रायाक निर्माण भएको ।
१३. जप्का सिसिवन खानेपानी आयोजना संघीय सरकारलाई कार्यान्वयनको लागि प्रस्ताव गरिएकोमा विशेष अनुदानबाट संचालन हुनेगरी स्वीकृत भै आएको ।
१४. आहाल भज्याङ्ग (वडा नं. ३), भर्तेखोर डडेखोर देउराली (वडा नं. ४), भैरवथुम सालघारी (वडा नं. ६), अमल डाँडा ज्यामिरे, देउता खोलाबाट तल्लो सेती भिर र सालघारी प्रा.वि. द्वाखोर मोटर बाटो (वडा नं. ५) निर्माण सम्पन्न भएको ।
१५. वडा नं. १ बुखेलमा खोपकेन्द्र भवन निर्माण सम्पन्न भएको ।
१६. तत्कालिन जिल्ला प्राविधिक कार्यालय ललितपुरबाट ठेक्का सम्भौता भै निर्माण सम्पन्न हुन् बाँकी हस्तान्तरण भै आएका क्रमागत साबिक मानिखेल, कालेश्वोर र दुलादुर्लुङ्ग भवनका ठेक्काहरूको म्याद थप गरी कार्यादेश दिईएको ।
१७. भैरपी पुँजीगत तरफको अधिल्लो आर्थिक वर्षको मौजदात बजेटबाट जम्मा रु. ८२ लाख ५० हजार खर्च हुने गरी गाउँ कार्यपालिका बैठकको निर्णयबाट विभिन्न योजना छनौट गरी संचालन गरिएको ।
१८. व्यक्तिगत घटना दर्ता (जन्म, मृत्यु, विवाह, वसाइसराई र सम्बन्ध विच्छेद) लाई डिजिटलाइजड गरिएको र नेपालको सम्पूर्ण व्यक्तिगत घटना दर्ता विवरण डिजिटल भएको पहिलो गाउँपालिका घोषणाको प्रक्रियामा रहेको ।
१९. गाउँपालिका एवं सबै वडा कार्यालयहरू, स्वास्थ्य चौकी, माध्यमिक विद्यालयहरूलाई सूचना प्रविधि मैत्री तर्फ उन्मुख गरी इन्टरनेट, नागरिक वडापत्र, सुभाब पेटिकाको व्यवस्था गरिएको ।
२०. गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरूबाट सम्पादन गरिएका क्रियाकलापहरूलाई जवाफदेहिता कायम गर्नको लागि सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम वडा नं. ५ मा संचालन भएको ।

महाङ्काल गाउँपालिका

२१. हरेक बर्षको फाल्गुन २२ गते गाउँपालिका घोषणा भएको दिनलाई गाउँपालिका स्थापना दिवसको रूपमा मनाइने र सोहि अवसरमा “संघीयताको मर्म र स्थानीय तहको भूमिका” बिषयक अन्तर्राक्रिया कार्यक्रम नेपाल सरकारका पूर्व अर्थ सचिव तथा सुचना आयोगका प्रमुख आयुक्त श्री कृष्णहरि बास्कोटाको विज्ञतामा सम्पन्न भएको ।
२२. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई बैंकिङ ग्राण्टलीमा आवद्ध गरिएको ।
२३. कर्मचारीको क्षमता विकासको लागि २ दिने सुचना प्रबिधि सम्बन्धि तालिम सम्पन्न गरिएको ।
२४. गाउँपालिकाको आफ्नै प्रशासकीय भवन नभएकोले जनप्रतिनिधि, कर्मचारीहरु र विषयगत शाखाहरु संचालनमा कठिनाई भएको हुँदा महाङ्काल मा.वि. को नयाँ भवन भाडामा लिई २०७६ साउन १५ गते देखि कार्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन गरिएको ।
२५. जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा प्रत्येक महिनाको ५ गते कार्यालय प्रमुखले भाग लिने गरेको र कार्यालयमा हरेक महिनाको ७ गते कर्मचारिहरुको बैठक नियमित बस्ने गरेको ।
२६. प्रेदेश सरकारबाट व्यवस्था गरिएको एक विद्यालय एक नर्सको कार्यक्रम बुद्ध भगवान मा.वि. छनौट गरी विद्यालय नर्सको व्यवस्था भएको ।
२७. वडा नं. २ को स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार सुत्केरीस्याहार तथा सुत्केरीका लागि पछ्यौरा वितरण र सुनगाभा महिला सशक्तीकरण कृषि समूहको कार्यालय व्यवस्थापन गरिएको ।
२८. गोटिखेल स्वास्थ्य चौकीको सेवा स्तरोन्तरिको लागि ल्याब स्थापना र महाङ्कालस्थान मन्दिर संरक्षण कार्य गरिएको ।
२९. भ्रमण वर्ष २०२० लाई सफल बनाउन गाउँपालिकास्तरीय सहजीकरण तथा आयोजक समितिको गठन गाउँपालिकाका अध्यक्ष ज्यू को अध्यक्षतामा गठन भएको र समितिको बैठक बसी यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पर्ने पर्यटकीय स्थलहरुको जानकारी सम्बन्धमा वृत्तचित्र निर्माण कार्य सम्पन्न भएको COVID-19 को संक्रमणको कारण भ्रमण वर्ष २०२० का कार्यक्रम स्थगन भएकाले थप कार्यक्रम हुन नसकेको ।
३०. गाउँसभाका सदस्यहरुको लागि गाउँपालिकाको नक्सामा महाङ्काल स्थान मन्दिर अंकित रहेको लोगो तयार गरी जनप्रतिनिधिहरूलाई वितरण गरिएको ।
३१. कोरोना भाइरस COVID-19 को नियन्त्रण तथा रोकथामको लागि गाउँपालिकाबाट गरिएका प्रयासहरु:

- २०७६ साल माघ महिनामा पहिलो संक्रमण नेपालमा देखिएबाट नेपाल सरकारले मिति २०७६/१२/११ गते देखि घोषणा गरेको बन्दाबन्दी (Lock Down) को घोषणालाई पूर्ण पालना गरी अन्य स्थानबाट पालिका क्षेत्र भित्र प्रवेश गर्ने व्यक्तीहरुको निगरानी गरिएको ।
- गाउँपालिकाद्वारा कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट बच्ने उपाय र अपनाउनुपर्ने सावधानी बरेमा रेडियोबाट सूचनामूलक सन्देश, सामाजिक संजाल र ब्रोसर तथा flex ग्रामीण सामुदायिक संस्था विकास (RICOD) संगको सहकार्यमा प्रचार प्रसार गरिएको ।
- स्वास्थ्य कार्यालय ललितपुरबाट कोरोना भाइरस संक्रमणको रोकथामको लागि अग्रपंडितमा रही अत्यावश्यक सेवा संचालन गर्ने स्वास्थ्यकर्मी, कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी तथा जनप्रतिनिधिहरुको RDT तथा PCR Test गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- RDT Test बाट Positive Report देखिएको २ जना व्यक्तिलाई पालिकाबाट व्यवस्था गरिएको गोटिखेल स्वास्थ्य चौकीमा क्वारेन्टाइनमा राखी PCR Report Negative प्राप्त भए पश्चात Counceling नगरी क्वारेन्टाइन मुक्त गरिएको ।
- भारत लगाएत तेस्रो राष्ट्रबाट आउने ११ जना व्यक्तिहरुको गोटिखेल स्वास्थ्य चौकीमा कोरोना भाइरस परिष्कण (RDT Test) गरिएको ।
- गोटिखेल, मानिखेल र चन्दनपुर स्वास्थ्य चौकीमा ५/५ बेडको क्वारेन्टाइन स्थल निर्माण गरी संचालन रहेकोमा २०७७/०२/०१ देखि सबैलाई एकिकृत गरी गोटिखेल स्थित महाङ्काल मा.वि. को भवनमा क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन गरिएको ।
- स्वास्थ्यकर्मी, एम्बुलेन्स चालक लगायत अत्यावश्यक सेवामा खटिनेहरुको लागि PPE लगायतका स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्री वितरण गरिएको ।
- यस पालिकाकाका सबै घरधुरीको लागि मास्क र साबन तथा जेष्ठ नागरिकको लागि प्रत्येक वडामा स्यानिटाइजर वितरण गरिएको ।

महाकृत गाउँपालिका

- पालिका एवं स्वास्थ्य चौकीहरुमा स्वास्थ्य सहायता कक्षको स्थापना गरिएको ।
  - बडा कार्यालयबाट तयार गरिएको लगतको आधारमा ६ वटै बडा कार्यालय मार्फत १७०० परिवारलाई सदस्य संख्याका आधारमा चामल-४२५०० के.जी, दाल-३४०० के.जी, खाने तेल-३४०० लिटर र नुन-३४०० के.जी राहत वितरण गरिएको ।
  - स्वास्थ्य सुरक्षा सामाग्री खरिद, राहत सामाग्री खरिद एवं क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन लगायतका क्रियाकलाप संचालनको लागि गाउँपालिकाको विभिन्न शिर्षकबाट बिनियोजन भएको रकम व्यवस्थापन गरी रु. ३७ लाख बराबरको विपद व्यवस्थापन कोष खडा गरी आवश्यकता अनुसार खर्चको आधारमा उक्त कोषमा रकम थप गरिएको ।
  - भारत, बंगलादेश, माल्दिव्स, जापान, कतार लगाएतका तेस्रो मुलुकबाट यस गाउँपालिकामा आएका ९ जना व्यक्तिहरुलाई विभिन्न होलांडिड सेन्टर नाका तथा क्वारेन्टाइन स्थलहरुबाट पालिकाद्वारा संचालित एम्बुलेन्स मार्फत गाउँपालिका ल्याई स्वास्थ्यकर्मीको निगरानीमा आफै घरमा क्वारेन्टाइनमा राखिएको ।
  - स्वास्थ्य कार्यालयको आयोजना तथा सुदर ढाका साथी समाजको सहयोगमा कोरोना भाइरस सम्बन्धि १ दिने अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
  - विदेशबाट आउने व्यक्तिहरुको भाइरस जाँचको लागि स्वास्थ्य संयोजकत्वमा CICT टिम गठन गरिएको ।
३२. आन्तरिक श्रोत वृद्धि गर्ने नीति अनुरूप यस गाउँपालिकाले लक्ष्य लिएको बार्षिक रु. ३७ लाख राजश्व अनुमान गरी बजेट पारित गरेकोमा ०७७ जेष्ठ मसान्त सम्म जम्मा रु. २५ लाख ५४ हजार ४ सय १६ राजश्व असुली भएको देखिन्छ । मुलुक कोभिड-१९ को संक्रमणको कारण बन्दाबन्दीको अवस्थामा रहेकोले लक्ष्य अनुरूप राजश्व उद्दन नसकेको । अन्य घर बहाल कर, मालपोत असुली, सिफारिस दस्तुर लगायका श्रोतहरु परिचालन भएको ।
३३. ७७३ वटा गाई भैसीमा कृत्रिम गर्भाधान, ५५५ वटा पशुको गोवरको नमूना परिक्षण, ७३५ वटा तुला पशुको मेडिकल उपचार, ९५८ वटा साना पशुको मेडिकल उपचार, २१२०० पञ्चीहरुको मेडिकल उपचार, ४२१ वटा कास्ट्रेशन बन्ध्याकरण, ८९५ वटा गाई, भैसी, बाखामा खोरेत रोग विरुद्धको खोप, ५८३ वटा पशुको गाईनोलोजिकल उपचार, ११ वटा इपिडिमियोलोजिकल रिपोटिङ गरिएको, ४३५४ वटा साना तथा तुला बाह्य तथा आन्तरिक परजीवि नियन्त्रण परिक्षण, १२००० वटा बाखामा पि.पि.आर. खोप लगाइएको ।
३४. ६ वटा बयर बोका र विज़ केन्द्र मार्फत ६ वटा मिल्क क्यान तथा लजिस्टिक सामग्री वितरण गरिएको ।
३५. यस गाउँपालिकामा ८ वटा पशुपालन समूह दर्ता भएको १७ वटा कृषक समुह दर्ता भएको र ३ वटा प्रकृयामा रहेको ।
३६. ४२०० के.जी. जई धाँसको बिउ वितरण गरिएको ।
३७. मानिखेलमा ४१ घर परिवारको टाट्नो सुधार तथा पशुपरजीवि नियन्त्रण कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
३८. कृषि शाखा डिजिटलाइजेसनको प्रारम्भ गरिएको ।
३९. १५ वटा समूहका करिब ५०० जना किसानलाई मकै तथा काँत्रो विउ वितरण गरिएको ।
४०. ३० जना कृषकलाई व्यवसायिक फलफूल खेती तालिम तथा विरुद्धा वितरण गरिएका ।
४१. कृषक मूल समूह गठन गरी अभिमुखिकरण तालिम सम्पन्न गरिएको ।
४२. बडा नं. १, २ र ६ माटो परिक्षणको लागि नमूना माटो संकलन तालिम सम्पन्न गरिएको ।
४३. बडा नं. १ बुखेलमा सहकारी सिचाई कुलो निर्माण तथा मर्मत सम्पन्न गरिएको ।
४४. बडा नं. ३ मा जप्का सिसवन होमस्टे व्यवस्थापन र टनेल प्लाष्टिक वितरण गरिएको ।
४५. बडा नं. ४ मा चिया खेती विस्तार तथा उपकरण र दुध चिस्यान केन्द्रको लागि चिलिड भ्याट खरिद गरिएको ।
४६. बडा नं. ५ मा व्यवसायिक तरकारी खेतीका लागि कृषकहरुको मागका आधारमा कार्यविधि बमोजिम टनेल निर्माणका लागि अनुदान वितरण गरिएको ।
४७. बडा नं. ६ मा नमूना कफी खेती अनुदान वितरण, एक घर एक महिला सहकारी सदस्य र भकारो सुधार कार्यक्रम र साहस नेपालको लागत साझेदारीमा बाखाको खोर निर्माण कार्यक्रम गरिएको ।
४८. कृषि ज्ञान केन्द्र ललितपुरबाट आव्हान भएको सूचना अनुसार फलफुल विरुद्धा माग गर्ने १०० जना किसानहरुले कृषि शाखामा दर्ता गरेको हुँदा माग बमोजिम फलफुलका विरुद्धा कृषि ज्ञान केन्द्र ललितपुरमा माग गरि पठाईएको ।
४९. बडा नं. ६ तुलादुर्लुङ्गमा आयोजना भएको मेलामा कृषि प्रदर्शनी, शैक्षिक प्रदर्शनी, घटना दर्ता शिविर, पशु स्वास्थ्य शिविर, स्वास्थ्य शिविर लगायतका विभिन्न कार्यक्रमहरु सम्पन्न गरिएको ।
५०. भकारो सुधार कार्यक्रमबाट ३० जना कृषक लाभान्वित भएका ।
५१. समान उद्देश्य भएका सहकारीलाई मर्ज गर्ने नीति अनुसार मानिखेल स्थित शिशिर कृषि सहकारी र मानिखेल बहुदेशिय

महाक्षात् गाउँपालिका

- सहकारी बीच एकिकरण भइ शिशिर कृषि बहुउद्देशिय सहकारी संस्था लिमिटेड स्थापित भएको ।
५२. सबै तहका सामुदायिक विद्यालयहरूको विध्यालय व्यवस्थापन समिति पुनर्गठनको कार्य सम्पन्न भएको ।
५३. शैक्षिक सुधारको लागि पालिका स्तरिय कार्यदल गठन गरी विद्यालय मर्ज, दरबन्दी मिलान, प्र.अ. को भूमिकामा फेरबदल तथा केही शिक्षकको सरुवा गरिएको ।
५४. पालिकाद्वारा प्रदान गरिने सबै किसिमका निकासाहरु |EMIS प्रणालीसँग आवद्ध गरिएको ।
५५. नियमित प्र.अ. बैठक मार्फत शैक्षिक गुणस्तर सुधारको थालनी गरिएको ।
५६. ११ वटा विद्यालयहरूको नियमित सुपरिवेक्षण अनुगमन गरी सुधारको लागि सुझाव दिएको ।
५७. बालविकास केन्द्रका सहयोगी कार्यकर्ता तथा प्र.अ. हरूलाई १ दिने अभियुक्तिकरण तालिम प्रदान गरिएको ।
५८. कक्षा ८, ९ र १० का विद्यार्थी तथा सो कक्षामा अध्यापनरत शिक्षकहरूका लागि क्रियाकलापमा आधारित स्वअध्ययन सामग्री वितरण व्यवस्थापन गरिएको ।
५९. यस गाउँपालिकामा शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गैर सरकारी संघ संस्थाहरु संग सहकार्य गरिएको DLPIU, JICA र विभिन्न निकायको सहकार्यमा विद्यालय भवन शौचालय निर्माणको कार्यहरु सुचारु रहेको ।
६०. बडा स्तरबाट प्राथमिक तहका विद्यार्थीहरूलाई दिवा खाजाको व्यवस्था गरिएको ।
६१. प्राथमिक तहका सरस्वती र बाल आ.वि. लाई कक्षा ५ र निम्नमाध्यमिक तहको बाग्मती आ.वि. लाई कक्षा ७ को विद्यालय सञ्चालन अनुमति प्रदान गरिएको ।
६२. आधारभूत एवं मा.वि. स्तरका सबै परीक्षा संचालन, मुल्याङ्कन लगाएतका कार्यहरु गाउँपालिकाबाट सम्पन्न गरिएको ।
६३. यस गाउँपालिकाले हाल सम्म ५३ वटा जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण गरेको छ । साथै अपाङ्ग परिचय पत्र ६ वटा संकलन भई जारी गर्ने प्रक्रियमा रहेको ।
६४. महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन भएको ।
६५. बर्थिङ डे नेटरमा सुक्तेरी भएका महिलाहरूलाई पोषण प्रोत्साहन कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
६६. विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरीहरूको लागि स्थानिटी प्याड खरिद गरी वितरण गरिएको ।
६७. ३२० जना सूचिकृत बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई केन्द्रीय EMIS System मा प्रविष्ट गरिएको ।
६८. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट आ.व. २०७६/०७७ मा वडा नं. २, ३ र ६ मा रु. १० लाखको बजेट बाट ५८ जनालाई रोजगारी प्रदान गरिएको ।
६९. न्यायिक समितिमा दर्ता भएका ४ वटा मुद्दामा ३ वटामा मेलमिलाप भएको र १ मेलमिलापको क्रममा रहेको ।
७०. न्यायिक समितिको इजलास निर्माणको क्रममा रहेको ।
७१. ६ वटै बडाका मेलमिलापकर्ताहरूलाई ४८ घन्टे तालिम कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
७२. कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम तथा उपचार कोष संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६, उपाध्यक्ष उद्घासीलता तथा साफेदारी कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७६, खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता कार्यविधि, २०७६ जारी भएको ।
७३. “घ” वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र जारी गर्ने कार्यविधि, २०७५ लाई संशोधन गरिएको ।
७४. यस गाउँपालिकामा सामाजिक सुरक्षा भत्ता अन्तर्गत जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, विधवा, अपाङ्गता, दलित बालबालिका सुरक्षा, जेष्ठ नागरिक औषधी भत्ता बापत रु. ८१ लाख २२ हजार ४ सय रुपय पहिलो र दोस्रो किस्ता बैंकमा पठाइएको तेस्रो किस्ता पठाउने क्रममा रहेको ।
७५. हाल सम्पूर्ण वडा अन्तर्गत जन्मदर्ता १९८, मृत्युदर्ता ५२, बसाइसराई १५, विवाह दर्ता ७४ र सम्बन्ध विच्छेद १ भएको ।
७६. तीज विषेश र ल्होसार पर्वमा शुभकामना आदान प्रदान कार्यक्रम संचालन भएको ।
७७. २३३ वटा विभिन्न व्यवसायको दर्ता तथा नविकरण र “घ” वर्गको १४ वटा व्यवसायीको इजाजतपत्र नवीकरण ५ वटाको नयाँ दर्ता गरिएको ।
७८. कृषि, पशु, खानेपानी तथा सरसफाई र स्वास्थ्य क्षेत्रका विभिन्न क्रियाकलापमा वडा नं. ३, ४ र ५ का ६२३ धरधुरी लाभान्वित हुनेगरी नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखाबाट सामुदायिक विकास सबलीकरण परियोजना (ECDP) सम्पन्न भएको । सोही परियोजनाबाट गाउँपालिकालाई १ एम्बुलेन्स योगदान र चन्दनपुर स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण सम्पन्न भएको छ ।
७९. तुनिभा बाल सरोकार समूहले वडा नं. ६ ठलादुर्लुडमा बाल सरोकारको क्षेत्रमा रु. १० लाख ३६ हजारको कार्यक्रम संचालन गरिएको ।

महाक्षात् गाउँपालिका

८०. बिगत असार साउनमा आएको बाढी पहिरोबाट मृत्यु भएका वडा नं. १ निवासी अविरल गोले, पानमाया लो र सन्दिप लो लाई प्रति परिवार रु. ५०,००० को दरले रु. एक लाख आर्थिक सहयोग र राहत सामग्री वितरण गरिएको । घर पूर्ण रूपमा क्षति भएका बाढी पहिरो पिंडितहरूलाई रु. १५,००० का दरले नगद आर्थिक सहयोग र राहत सामग्री वितरण गरिएको । अन्य दिर्घोगी, आगलागी पिडित, मुदुरोगी, क्यान्सर पिडित र आर्थिक अवस्था कमजोर भई सहायता माग गर्नेहरूलाई औचित्य हेरी आर्थिक सहयोग गरिएको ।
८१. कोरोना भाइरसको संक्रमण तथा नियन्त्रणको लागि स्वास्थ्य सामग्री खरिद, क्वारिनटन व्यवस्थापन तथा अन्य सुरक्षाका लागि रु. १० लाख प्रदेशबाट प्राप्त भएको र गाउँपालिकाको, COVID-19 संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि निम्न अनुसार का व्यक्ति तथा संस्थाहरूबाट विपद व्यवस्थापन कोषमा देहाय वमोजिम जम्मा रु. ४,९५,५००/- आर्थिक सहयोग प्राप्त भएको ।
- जिल्ला वचत तथा सहकारी संघ, ललितपुरबाट रु. ४०,०००/-
  - सुप्रिम वचत तथा ऋण सहकारी संस्थाबाट रु. २५,०००/-
  - वातावरण तथा सहरि विकाश संस्था (UMS) बाट रु. ५०,०००/-
  - सहास नेपालबाट रु. १,५०,०००/-
  - भ्वाइस अफ चिल्ड्रेनबाट रु. ५०,०००/-
  - उदय शम्शेर, रिसिराम घिमिरे समेतको नेपाली काएप्रेस टिमबाट रु. ५१,०००/-
  - महाकाल गाउँपालिका वडा नं. ३ का वडा सदस्य श्री सुशिल चन्द्र घिमिरेबाट रु. ५०,०००/-
  - महाकाल गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि ज्युहुर (अध्यक्ष रु. १०,०००/-, उपाध्यक्ष रु. ७५००/-, वडा अध्यक्ष रु. ५,०००/- का दरले रु. ३०,०००/- कार्यपालिका सदस्य ६ जना रु. २,०००/- का दरले रु. १२,०००/- बाँकी वडा सदस्यहरू २० जना रु. १,०००/- का दरले रु. २०,०००/- समेत ३४ जना) बाट जम्मा रु. ७९,५००/- प्राप्त भएको ।
८२. कोरोना भाइरस नियन्त्रण तथा रोकथामको लागि यस गाउँपालिकाबाट PPE Set २७ थान, माक्स ६४०० थान, थर्मल गन ८ थान, साबुन ४८८७ थान, सेनिटाइजर ३५ लिटर र ८८२ बोतल (१०० मिलि), Volunteer Jacket १० थान, क्लोरिन ५० के.जी., बाल्टिन २१ थान, पञ्जा ७० पाकेट, बेड ५ थान, बेड सिट १० थान, सिरानी १० थान, PVC Mattress २० मि., Utility Gloves २४ जोर, गाउन ७ थान, Bed Mattress १० थान खरिद गरिएको र अत्यावस्थक सामाग्रीहरू दुवानी गर्ने, सवारी साधनलाई निर्मालिकरण गरी संचालन गरिएको ।
८३. कोरोना भाइरस नियन्त्रण तथा रोकथामको लागि विभिन्न संघ संस्थाबाट PPE Set १३ थान, माक्स २३१० थान, थर्मल गन ५ थान, साबुन ४१६ थान, सेनिटाइजर ३५ बोतल (१०० मिलि), आयोडिन सोलुसन ८ बोतल (४५० मिलि), बाल्टिन ४ थान, पञ्जा ३५० जोडी, टेन्ट २ थान, कम्बल ३० थान र स्ट्रेचर २ थान प्राप्त भएको ।
८४. पालिकास्तरीय र वडा स्तरीय कोरोना भाइरस नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन समिति गठन भएको ।
८५. गाउँपालिका अध्यक्षज्यूको संयोजकत्वमा गाउँपालिकामा रहेका सुरक्षा निकायका प्रमुख समेत रहेको गाउँपालिकास्तरीय Crisis Management Centre (CMC) गठन गरी कार्य संचालन गरिएको ।
८६. लैज़िक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान विभिन्न सहकारी तथा गैर सरकारी संस्थासँगको समन्वय र सहकार्यमा ६ वटै वडामा संचालन गरिएको ।
८७. सिसवन देउराली मोटरबाटो ट्र्याक निर्माण सम्पन्न भएको ।
८८. यस आ.व. को जेठ मसान्त सम्म ११.६२ किमि नयाँ ट्र्याक खोलिएको ।
८९. पालिका स्तरिय हालसम्म चुँजिगत तर्फ ३१.२६५ र चालूतर्फ ६४.०४५, संघीय सरकारबाट हस्तानतरित कार्यक्रम तर्फ ८३.१७५, प्रदेश सरकारबाट हस्तानतरित ६४.५४५ प्रतिशत रकम खर्च भएको ।
९०. स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ बमोजिम गठन भएको यस गाउँपालिकाको गाउँकार्यपालिकाको बैठक ७८ वटा, गाउँ सभा बैठक ५ वटा र विशेष गाउँसभा १ वटा सम्पन्न भैसकेको बिषयगत समितिहरूको गठन र बैठकहरू बसी बिषयगत क्षेत्रहरूको नीति निर्माणमा क्रियाशील रहेको ।
९१. गाउँ कार्यपालिकाको मासिक नियमित बैठक हरेक महिनाको १५ गते बस्ने गरेको अन्य दिन आवश्यकता अनुसार बस्ने गरेको ।

३. आ.व. २०७७/०७८ को लागि अवलम्बन गरिएका नीतिहरू

सभाध्यक्ष ज्यु,

आ.व. २०७७/०७८ को नीति कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्ने क्रममा म २०७६ असार तेस्रो साता प्रेरको अविरल वर्षको कारण पहिरो तथा बाढीमा परी यस गाउँपालिका अन्तर्गत वडा नं. १ निवासी अविरल गोले, पानमाया लो र उनका छोरा सन्दिप लो को निधन भएको हुँदा मृतक प्रति हार्दिक श्रद्धाङ्गली अपेण गर्दछु ।

आ.व. २०७६/०७७ कार्यान्वयनको सन्दर्भमा पूर्वाधार वर्षको रूपमा उद्घोष गरिएकोमा आ.व. ०७७/०७८ को बजेट कार्यान्वयन गर्न “कृषि र पशु स्वरोजगारको आधार, स्वास्थ्य र शिक्षामा गुणात्मक सुधार” भने नारा तय गरिएको छ । सोही उद्घोष अनुरुप अब म आ.व. २०७७/०७८ को लागि लिइएका विषयगत क्षेत्रका नीति प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

३.१ आर्थिक विकास तर्फका नीतिहरू

१. व्यवसायीकरणमा नआएका, निर्वाहमुखी कृषि तथा पशुपालन व्यवसाय गरी बसेका कृषक जो पिछिएका, सरकारी सुविधामा आउन नसकेका जनजाति, दलित, बिपन्न वर्गलाई साना किसानमा राखी कृषि तथा पशु सेवाका कार्यक्रममा सहभागी गराउन जोड दिइने छ ।
२. व्यवसायिक रूपमा कृषि तथा पशुपालन व्यवसाय गरी व्यवसाय दर्ताको दायरामा संलग्न हुने कृषकलाई व्यवसायिक किसानको रूपमा स्वीकार गरी त्यस्ता कृषकहरूले संचालन गरेका व्यवसायलाई थप प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइने छ ।
३. बाखापालन व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्ने र कृषकको आय स्तर बढाउनको लागि बयर जातको बोका खरिद गरी वितरण गरिने र खोर निर्माणमा अनुदान प्रदान गरिनेछ ।
४. स्थानीय उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्नको लागि स्थानीय जातका कुखुरा उत्पादनमा जोड दिइनेछ ।
५. कृषि उत्पादन बढाउने गर्नको लागि कृषिजन्य यन्त्र, उपकरण कृषकसंगको साझेदारिमा खरिद गरी वितरण गरिने छ ।
६. बाली बिमा र पशु बिमा कार्यक्रम लाई प्रभावकारी बनाउनको लागि संस्थागत सम्पर्क सुत्र कायम गरिने छ ।
७. पशुपालन व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्नको लागि गोठ सुधार कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
८. कृषि व्यवसायलाई व्यवसायिकरण एवं आत्मनिर्भर तर्फ उन्मुख गराउनको लागि मौसम अनुसार बिउ विजन वितरण, फलफूलका विरुद्ध वितरण तथा टनेल निर्माणलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
९. उपाध्यक्ष उद्यमशिल तथा साझेदारी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
१०. अध्यक्ष राहत तथा युवा स्वरोजगार कार्यक्रम लागु गरी रोजगारीमा वृद्धि गरिनेछ ।
११. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
१२. कृषि प्रसारमा सूचना प्रविधि तथा आम सञ्चार माध्यमको उपयोग गरिनेछ ।
१३. भौगोलिक सम्भाव्यता तथा स्थान विशेषको विशिष्ट लाभ समेतका दृष्टिबाट आवश्यक पर्ने कृषि प्रविधिका कार्यहरू (कृषि उत्पादन, संकलन, ग्रेडिङ, भण्डारण, प्रशोधन, प्याकिङ आदि) का लागि निजी क्षेत्र र गैरसरकारी क्षेत्र समेतको सहभागितात्मक विकास प्रणालीको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
१४. यस गाउँपालिकाको समग्र विकासको लागि तयार भएको गुरुयोजनाले परिलक्षित गरेका पर्यटकिय गन्तव्यलाई जोड्ने गरी ३ दिनको प्याकेजको व्यवस्था अन्तर्गत गाउँपालिकाको संलग्नतामा पर्यटकलाई ट्रेकिङ्गको अवसर सहित पदमार्गमा होमस्टे र रिसोर्टको व्यवस्था गरिनेछ ।
१५. माछापालन व्यवसायलाई सामुदायिक रूपमा संचालन गर्ने गरी कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
१६. लालिगुराँसको पकेट क्षेत्रको रूपमा लक्ष्यवास देखि ठोस्नेखोला सम्मको क्षेत्रलाई विकास गरी पर्यटकको आकर्षक गन्तव्य स्थल बनाइनेछ ।
१७. तरकारी संकलन केन्द्रहरूको पूर्वाधार विकास गरी संकलन केन्द्रहरूलाई थप सुधार गरिने छ ।
१८. कृषकबाट उत्पादित वस्तुहरूको भण्डारणको लागि गोटीखेलमा चिस्यान केन्द्रको स्थापना, थप मर्मत र संचालन गर्न पहल गरिने छ ।
१९. कृषि जन्य वस्तुहरू उत्पादन हुने क्षेत्रहरूबाट उत्पादित वस्तुहरू दुवानी व्यवस्थापन गर्न कृषि सङ्करण निर्माणमा जोड दिइने छ ।
२०. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका धार्मिक स्थलहरू कालेश्वर, चन्द्रुंगा, महाकालस्थान, वैतरणीधाम र बौद्धगुम्बा लगायतका धार्मिक क्षेत्रलाई एउटै छातामुनी आबद्ध गरी ट्रेकिङ्ग रुटबाट (पदमार्ग) धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ र यस्ता धार्मिक संरचनाहरूको मर्मत सम्भार र संरक्षणमा जोड दिइने छ ।

महाझाल गाउँपालिका

२१. उन्नत पशुपालन र कृषिको लागि किसानहरूलाई प्रोत्साहन र अनुदानको व्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
२२. गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्थालाई दृष्टिगत गरी माछापालन, बाखापालन, च्याउखेती, चिया खेती, कीफ खेती जस्ता नगद तथा बेमौसमी तरकारी खेती, अन्नवाली, फलफूल, अदुवा, अम्रिसा जस्ता व्यवसायिक खेतीलाई प्रवर्द्धन गरी आधुनिक कृषि प्रणाली एवं व्यवसायीकरणमा जोड दिइनेछ ।
२३. आर्गानिक खेती प्रणालीको विकास र विस्तारको लागि प्राङ्गारिक मल र जैविक विषादी उत्पादन केन्द्र निर्माण गरिनेछ ।
२४. गरीबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MEDPA) लाई निरन्तरता दिइनेछ । कृषि सहकारी क्षेत्रको नियमन र पुँजी परिचालनको माध्यमबाट सहकारी क्षेत्रलाई उत्प्रेरकको रूपमा विकास गरी एक सहकारी एक नमूना उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
२५. कृषि उत्पादन क्षमता बढाउनको लागि उत्पादित वस्तुहरूको कृषि मेलाको आयोजना गरी उत्कृष्ट उत्पादनलाई पुरस्कृत गर्ने नीति लागू गरिनेछ ।
२६. समान उद्देश्य भएका सहकारीहरूलाई एक आपसमा गाभी उद्देश्यमूलक कुशल सहकारीको रूपमा विकास गरिनेछ ।
२७. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका बजारहरूको अनुगमन, नियमन तथा कालो बजारी र अस्वभाविक हुने मूल्य वृद्धि नियन्त्रण गर्न बजार अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाइने छ ।
२८. गैहू सरकारी संघ संस्थाहरूसँगको सहकार्यलाई जोड दिइनेछ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सबै गैहू सरकारी संस्थाहरूलाई आफ्ना कार्यक्रमहरू गाउँपालिका विकास योजनामा समावेश गर्नका लागि पेश गर्न लाग्नेछ ।
२९. गाउँपालिकामा रहेका वेरोजगार युवाहरूलाई स्वरोजगार उन्मुख वनाउन उपाध्यक्ष उद्यमिशिलता तथा साभेदारी कार्यक्रम र अध्यक्ष राहत तथा स्वरोजगार कार्यक्रम संग आवद्ध गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा जोड दिइने छ ।
३०. सहकारीहरूलाई COPOMIS प्रणालीमा आवद्धरी थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
३१. स्थानीय कृषी सहकारिको समन्वय र साभेदारिमा स्थानिय अन्नवालि, घासेबालि र तरकारिको वित्र उत्पादन गरी वित्र बैक स्थापना गरिने छ ।
३२. निश्चित मापदण्ड तैयार गरी प्रस्ताव पत्र माग गरेर स्थानिय कृषक, सहकारी, फर्म समुहरूलाई कृषी तथा पशु विकासका लागि लागत साभेदारिमा अनुदान प्रदान गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
३३. कृषकहरूको उत्पादन गर्ने क्षमतालाई दृष्टिगत गरी तरकारी बाली, अन्नबाली, फलफूल खेति एवं नगदेवाली लाई प्रोत्साहन गर्न कृषि उपकरण तथा क्षमता विकासको लागि तालिम, नमूना अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था गरिने छ ।
३४. परम्परागत कृषि प्रणालीलाई आधुनिकता तर्फ उन्मुख गराई बेरोजगार भै रोजगारको लागि विदेशिने युवा जनशतिलाई रोजगार सिर्जना गर्ने नीति अबलम्बन गरिने छ ।
३५. खेतियोग्य जमिनमा सिंचाई कुलो एवं थोपा सिंचाई योजना संचालन गरिने छ ।
३६. पशुको नशल सुधारको लागि कृतिम गर्भाधानको व्यवस्थालाई अझ प्रभावकारी बनाउन नाइट्रोजन तथा सिमेनको अभाव हुन नदिने गरी थप व्यवस्थित बनाइने छ ।
३७. परम्परागत एवं निवाहमुखी पशु-पंक्षी पालनलाई व्यवसायिक गर्दै महाझाल गाउँपालिकालाई पशुजन्य उत्पादनमा आत्मा निर्भर बनाउने र पशु जन्य पदार्थको निर्यात प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
३८. पशु-पंक्षी पालनलाई महिला तथा युवा स्वरोजगारको माध्यम बनाई उनीहरूलाई पशुजन्य पदार्थको उत्पादन, प्रशोधन, बजारीकरण जस्ता कार्यमा लाम्न प्रोत्साहन गरी रोजगारी सृजना गर्दै आय स्तर वृद्धि गरिनेछ ।
३९. आर्थिक तथा जनस्वास्थ्यको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण पशु-पंक्षी रोगको रोगथाम, नियन्त्रण तथा उन्मुलन गरी स्वच्छ पशुजन्य पदार्थ उत्पादनमा जोड दिइनेछ ।
४०. महाझाल गाउँपालिकालाई दुध, दुधजन्य पदार्थ र मासुको उत्पादन र उपभोगमा आत्मनिर्भर बनाइनेछ ।

३.२ भौतिक पुर्वाधार तर्फका नीतिहरू

४१. पालिकास्तर र बडास्तरमा ट्र्याक खोलिएका सडकहरूको संरक्षणको लागि नाली निर्माण तथा ग्रावेल गरी सडक स्तरोन्नतीमा जोड दिइनेछ । प्रत्येक बडामा ५०० मी. पक्की नाली र २ कि.मी. ग्रावेल अनिवार्य गरिनेछ ।
४२. प्रत्यक बडामा १/१ वटा प्रतिक्षालय निर्माण र व्याडमिन्टन कोर्ट निर्माण गरिनेछ ।
४३. गाउँपालिका केन्द्र संग सबै बडा कार्यालयरहेको केन्द्रमा जोड्ने सडकहरूलाई बाहै महिना चल्न सक्ने गरी स्तरोन्नति गरिने छ ।

महाक्षात् गाउँपालिका

४४. बाढी पहिरोबाट अवरुद्ध हुने सडक सुचारू गर्नको लागि मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरिनेछ ।
४५. गाउँकार्यपालिकाको प्रशासनीक भवन निर्माण तथा बडा कार्यालयहरुको निर्माणाधीन भवनहरुको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
४६. गाउँपालिका भित्र भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माणका लागि अनिवार्य गरिनेछ ।
४७. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार भएको योजनालाई कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ र आवधिक योजना छनोट गरी विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) बनाइनेछ ।
४८. भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरुको निर्माण कार्यमा गुणस्तर कायम गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन उपभोक्ता समितिलाई सक्षम र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
४९. गाउँपालिकाको पहिचान दिने रोजगारी, स्वरोजगारी सिर्जना गर्ने, स्थानीय स्रोत साधनको अधिकतम प्रयोग गर्ने योजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइ गरीबी न्यूनिकरण एवं समावेशी विकासबाट सामाजिक विभेद कम गर्दै जाने नीति लिइनेछ ।
५०. गोटिखेल बजारलाई नमुना बजारको रूपमा विकसित गरिनेछ ।
५१. गाउँपालिका भित्रका वस्तीहरु जोड्ने नक्साङ्कन भएका सडक सञ्जालको निर्माण, मर्मत, स्तरोन्तती गरी मुख्य आन्तरिक बाटोको रूपमा स्थापित गर्दै लागिनेछ ।
५२. ट्रायाक खोली ग्रावेल भएका सडकहरुलाई नालीको विकास गरी क्रमशः कालोपत्रे गरिनेछ ।
५३. कृषि उपज भण्डारण गर्न शिं भण्डारको व्यवस्था गरिनेछ र प्रत्येक बडाहरुमा १/१ वटा चिलिङ्ग सेन्टरको स्थापना गरिनेछ ।
५४. संघ तथा प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरी लेले चन्दनपुर दुलादुर्लुड सडक खण्ड र मध्यमार्गी सडकलाई दर्घकालिन रूपमा दीगोपन कायम हुने गरी विस्तार तथा स्तरोन्तती गर्न जोड दिइनेछ ।
५५. सडक निर्माणको कारण जोखिममा रहेका वस्तीहरुको संरक्षण गरी वैकल्पिक सडक मार्गको खोजी गरिनेछ ।
५६. भौगोलिक अवस्थालाई मध्यनजर गरी श्रोतको पहिचान गरेर साना तथा दुला सिँचाई योजनाहरुको कार्यान्वयनको लागि अन्तर निकायसंग समन्वय गरिनेछ ।
५७. विद्युत सेवा पुन नसकेका तथा सेवा विस्तार गर्न बढी लागत लान्ने घरधुरी एकिन गरि सोलार प्यानल जोड्ने गरी कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
५८. साना जलविद्युत आयोजना संचालन हुन सक्ने श्रोतको पहिचान गरी समुदायस्तरबाट संचालन गर्ने गरी जोड दिइनेछ ।
५९. चन्दनपुर देखि चन्द्रनिगाहपुर तराई जोड्ने सडकको २०६५ सालमा राष्ट्रिय योजना आयोगबाट सम्भाव्यता अध्ययन शुरू गरेकोमा हाल सम्म कार्यान्वयन चरणमा जान नसकेको हुँडा उक्त सडकलाई महत्व दिई कार्यान्वयनको लागि पहल गरिने छ ।
६०. गाउँपालिका क्षेत्रमा उपयुक्त सार्वजनिक जग्गाको पहिचान गरी गाउँपालिकास्तरीय वसपार्कको निर्माण थालनी गरिनेछ ।
६१. सडक तथा पुर्वाधार विकासको लागि आवश्यक मापदण्ड तयार गरि लागु गरिनेछ ।

३.३ वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन नीति

६२. लोठ सल्ला प्रवर्द्धन गरी व्यवसायिकरण तर्फ उन्मुख बनाइनेछ ।
६३. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सडक किनारामा हुनसक्ने क्षति न्यूनिकरणलाई प्राथमिकतामा राखि आर्थिक लाभ समेत हुने खालका बोट बिरुवा रोप्ने कार्यलाई अगाडी बढाइने छ ।
६४. पर्यावरणीय सन्तुलन र वातावरण संरक्षण सम्बन्ध कार्यलाई जोड दिइनेछ ।
६५. स्वच्छ र हरियाली वातावरण निर्माण गर्न नरसी निर्माणमा अनुदानको व्यवस्था गर्दै सार्वजनिक स्थलहरुमा वृक्षारोपण कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
६६. पालिकाभित्र जडीबुटी प्रसोधन केन्द्र स्थापना गरी जडीबुटी खेतीको लागि प्रोत्साहन गरिनेछ ।
६७. प्रत्येक बडामा बालउद्यान, पिकनिक स्पट, पार्क, आरोग्य केन्द्र निर्माण गर्ने नीति लिइनेछ ।
६८. बाढी पहिरोको कारण जोखिममा परेका वस्तीहरुको पहिचान गरी जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
६९. हेरेक बडालाई धुवाँमुक्त बनाउन सुधारिएको चुलो, बिधुतिय चुलो, सौर्य उर्जाको प्रयोगमा प्रोत्साहित गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
७०. गाउँपालिका भित्र स्थापना हुने दुला उद्योग संचालन गर्दा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनलाई अनिवार्य गरिनेछ ।
७१. भौतिक पुर्वाधार निर्माणलाई वातावरण मैत्री बनाउन जोड दिइनेछ ।
७२. अजैविक विषादी र प्लाष्टिक प्रयोगमा न्यूनिकरण गर्दै जैविक विषादी, प्राङ्गारीक मल तथा कपडाको भोला प्रयोगमा ल्याइने छ ।

महाङ्काल गाउँपालिका

७३. फोहोर मैला व्यवस्थापनको लागि कुहिने र नकुहिने फोहोरलाई श्रोत मै छुट्याई निश्चित क्षेत्र यकिन गरि तोकिएको क्षेत्रमा विसर्जन गर्ने गरी व्यवस्था मिलाइनेछ ।
७४. पहिरोको उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहरूमा भू-क्षय एवं पहिरो नियन्त्रणका विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
७५. घर वरिपरिको बातावरण स्वच्छ र हराभरा राख्न जमिनको प्रकृति अनुकूल हुनेगरी एक घर ५/५ बटा फलपूल विरुद्ध अनिवार्य गर्दै “मेरो घर मेरो बगैँचा” कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
७६. प्रत्येक बडामा बाल उद्यान, पिकनिक पार्क र आरोग्य केन्द्र निर्माण गर्ने निति लिइने छ ।
७७. सुहाउँदो जडिबुटी खेतीको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ । गाँउपालिका क्षेत्र जडिबुटी प्रशोधन केन्द्र संचालन गरी बजार मूल्य र उपयोगिताका आधारमा सुगन्धित तेल उत्पादन गरी उचित विक्री वितरणका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
७८. सिसवन क्षेत्रमा लोठ सल्लो पकेट क्षेत्र बनाई कृषकको आयस्तरमा वृद्धि गरिनेछ । लोठसल्लो प्रशोधन र प्याकेजिङ गर्ने उद्योगको स्थापना गर्ने गरी व्यवस्था मिलाइनेछ ।
७९. पालिकास्तर र बडास्तरमा गठन भएका विपद व्यवस्थापन समितिहरु लाई विपदपुर्व, विपदको अवस्था तथा विपद पछिको व्यवस्थापनका लागि प्रति कार्य योजना बनाई साधन स्रोत सम्पन्न गराई विपदमा परेका नागरीकहरूलाई तत्काल राहत वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
८०. प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद कार्यालयबाट उदघोषण गरिएको “एक नेपाली एक फलफूलको विरुद्ध रोपण अभियान” कार्यक्रमलाई सफल बनाउन फलफूलका विरुद्ध वितरण गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८१. सामुदायिक बन तथा कबुलियति बनमा अनावश्यक रुखहरु विस्थापन गरी डाले घाँस तथा उपयुक्त किसिमका विरुद्ध रोप्ने कार्यको प्रारम्भ गरिने छ ।

३.८ सामाजिक विकास नीति

८२. जेष्ठ नागरीक, अपाङ्ग असाहाय लाई घर दैलो स्वास्थ्य परिक्षण र औषधी वितरण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
८३. गुणात्मक स्वास्थ्य सेवामा जोड दिई औषधी तथा औषधी जन्य उपकरणको पर्याप्ततामा जोड दिईने छ ।
८४. वृहत महाङ्काल खेलकुद पर्व कार्यक्रम हरेक बर्ष निश्चित समय तोकि संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
८५. यस पालिका अन्तर्गत रहेका सम्पूर्ण घरहरूको नम्बर कायम गरि सूचना प्राविधिमा आधारित बिवरण अभिलेख राख्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
८६. हरेक नागरीको स्वस्थ वातावरणमा जिउन पाउने हक अनुरुप “सफा घर, सफा बस्ती, सफा पालिका” अभियान संचालन गरिनेछ ।
८७. कोरोना संक्रमणको रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य सामग्रीहरूको पर्याप्तता सुनिश्चित गरिने छ ।
८८. पालिकास्तरमा संचालन भएको महांकाल मा.वि. स्थित क्वारेन्टाइललाई व्यवस्थित गरी आवश्यकता अनुसार बेड संख्या थप गरिने छ ।
८९. पालिकाबाट संचालनमा रहेको एम्बुलेन्स सेवालाई थप प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।
९०. स्थानीय विपद व्यवस्थापन कोषमा कोरोना संक्रमण लाई मध्यनजर गरी बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
९१. महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकालाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ ।
९२. गाउँपालिकामा रहेका सबै बडा कार्यालय, मुख्यचोक नाकाहरूमा डिजिटल डिस्प्ले बोर्ड मार्फत सूचना प्रवाह गर्ने र सिसिटीभी क्यामरा जडान गरिने छ ।
९३. प्रत्येक बाल विकास केन्द्रहरूमा उपयुक्त शिक्षण सिकाई बातावरण निर्माण तथा आवश्यक पूर्वाधार विकास तर्फ जोड दिईनेछ ।
९४. स्वास्थ्य चौकीहरूमा रहेका बर्थिंड सेन्टरहरूलाई सुविधा सम्पन्न गराई सुल्केरी गराउन स्वास्थ्य संस्था आउने बातावरण सिर्जना गरिने छ ।
९५. भाषा, संस्कृति संरक्षण प्रवर्धन गर्न र लोप हुन लागेका साँस्कृतिक एवं परम्परागत मेला, प्रथाहरूलाई कायम राख्न नयाँ पुस्तालाई संस्कृति संरक्षण र प्रवर्धनका लागि आवश्यक प्रशिक्षण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
९६. आगामी आर्थिक वर्ष देखि स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा पालिका बासीहरूलाई सहभागी गराउने गरि व्यवस्था मिलाइनेछ ।
९७. जोखिममा परेका महिलाहरूको उद्धार, पुनर्स्थापना र शासकिकरणका लागि आत्मनिर्भरता केन्द्रित महिला शासकिकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
९८. स्थानीय तहमा बिकास योजना संचालन गर्न गठन हुने उपभोक्ता समितिहरूमा सम्बन्धित समुदायकै व्यक्ति अर्थात

महाकृत गाउँपालिका

- आयोजनाबाट लाभान्वित हुने व्यक्ति समितिमा सहभागी हुने व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१९१. विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको COVID-19 को प्रभावका कारण विद्यालयहरु लकडाउन भई सुचारु भई नसकेको हालको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै बैकल्पिक प्रणालीबाट विद्यार्थीको सिकाई सहजीकरण गर्नका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१९२. विद्यालयको न्यूनतम भौतिक, शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण, मर्मत सम्भारमा जोड दिइनेछ ।
१९३. बाल विकास केन्द्रका सहयोगी कार्यकर्ता, विद्यालय सहायक र विद्यालय सहयोगीका लागि औचित्यताको आधारमा प्रोत्साहनको व्यवस्था गरी कामप्रति उनीहरुको मनोवल र उत्प्रेरणा बढाइनेछ ।
१९४. विद्यार्थीलाई विद्यालयमा नियमिता कायम गर्न र पढाइ छाइने प्रवृत्तिको अन्त्यका लागि खाजा कार्यक्रम र छात्राहरुको लागि स्थानिटरी प्याडको व्यवस्था गरिनेछ ।
१९५. गाउँ शिक्षा समिति, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, सामाजिक विकास समितिको क्रियाशीलता बढाइ संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएका कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनमा महाडकाल गाउँ शिक्षा नियमावली र गाउँ शिक्षा योजनाको कार्य योजना अनुरूप कार्यक्रमहरु बनाइ परिणाम देखिने गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१९६. बालविकास केन्द्र र विद्यालयहरु समायोजन-गाभिने वा बन्द गरिने विद्यालयको जनशक्ति र सम्पत्ति व्यवस्थापन, सबै सामुदायिक विद्यालयको जगाको स्वामित्व, सम्पत्तिको अभिलेख, संरक्षण र अधिकम उपयोग, अगुवा-नमूना तथा आवासीय विद्यालयको प्रारम्भ, व्यवस्थापन र नियमन गरिने छ ।
१९७. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सबै विद्यालयहरु मातहत रहने गरी केन्द्रिय स्कुलको रूपमा विग स्कुल (Big School) स्थापना गरी संचालनमा ल्याउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१९८. हाल संचालित स्वास्थ्य चौकिहरुको स्तरोन्तती गर्दै शैयाको व्यवस्था समेत गर्दै लगिनेछ ।
१९९. विश्व महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (COVID-19) को संक्रमणबाट हालसम्म हाप्रो गाउँपालिका मुक रहेको हुँदा आगामी दिनमा संक्रमण फैलिन नदिन स्वास्थ्य सुरक्षाका मापदण्डको पुर्ण पालना गरी कार्यालय, शैक्षिक संस्थाहरुमा उच्च सतर्कता अपनाई सेवा दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२००. शिक्षाको गुणस्तर, भौतिक व्यवस्थापन लगायत समग्र पक्षको मुल्याङ्कन गरी उत्कृष्ट विद्यालय पहिचान गरेर पुरस्कृत गर्ने व्यवस्थाको थालनी गरिनेछ ।
२०१. बाघ भैरव उच्च मा.वि. लाई प्राविधिक शिक्षा संचालन गर्न अनुमति प्राप्त भएकोले प्राविधिक शिक्षा संचालनको लागि आवश्यक भौतिक पूर्वाधार लगायतका पक्षमा आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
२०२. विषयगत शिक्षक तथा प्रधानाध्यापकहरुलाई क्षमता विकासको लागि तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।
२०३. प्रत्येक बडाहरुबाट प्रतिनिधित्व हुने गरी गाउँपालिका स्तरीय खेलकूद संघको स्थापना गरिनेछ ।
२०४. बडा नं.१ र २ मा १/१ ओटा सामुदायिक सिकाई केन्द्रहरु स्थापना गरी अनौपचारिक शिक्षा पद्धतिबाट साक्षर भएका स्थानीय व्यक्तिहरुको सामुदायिक गतिविधिहरुमा सहभागिता सहितको क्षमता विकासका लागि ६ वटै बडा कार्यालयहरुको थप अनुदान सहयोग समेतमा सबै ६ वटा सिकाई केन्द्रलाई पुनर्संरचित गरी कार्य योजना र कार्यविवरण सहित साक्षरता र आय आर्जनसंग सम्बन्धित गतिविधिमा पूर्ण क्रियाशील गराइनेछ ।
२०५. गुणस्तरीय शिक्षा प्रवर्धनका लागि सकारात्मक सोंचको विकास र प्रयोगलाई व्यवहारिक बनाई प्रत्येक शिक्षक विद्यार्थीमा असल, अनुशासित र सकारात्मक संस्कार र प्रवृत्तिको सबलिकरणमा विशेष जोड दिइने छ ।
२०६. विद्यालयहरुमा विद्यार्थीहरुको प्रतिभा पहिचान, अतिरिक्त क्रियाकलापको नियमिता र विद्यालय खेलकूदलाई साधन स्रोत सहित सहजीकरण गरी गराई विद्यार्थी प्रतिभा प्रदर्शनका लागि बडा तथा गाउँपालिका स्तरमा “अतिरक्त क्रियाकलाप सप्ताह” को शुरुवात गरिनेछ ।
२०७. स्थानीय भाषा तथा संस्कृतिको संरक्षण, प्रवर्द्धन एवं प्रचार प्रसार गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ र कोशेली घरको स्थापना गर्न प्रोत्सहान गरिने छ ।
२०८. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण गरी पर्यटन प्रवर्द्धन गरिने छ । ऐतिहासिक गढी भज्ज्याङ्गमा शान्ति

महाकृत गाउँपालिका

पार्कको निर्माण गर्ने कार्यको थालनी गरिने छ ।

११९. गाउँपालिका स्तरमा गठन भएका युवा कलवहरूलाई क्रियाशिल बनाई युवा लक्षित कार्यक्रमहरू कलवहरूको समन्वयमा संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
१२०. बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो प्रथा, जातीय छुवाछुत, अनमेल विवाह, बोक्सी प्रथा जस्ता सामाजिक कुरिति, कु-संस्कार एवं ढुढीवादी परम्पराको अन्त गर्न साँझृतिक सुधार कार्यक्रमलाई विधालय स्तरवाट सुरुवात गरिने छ ।
१२१. महिला बालबालिका तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, अल्पसंख्यक समुदायका लागि लैङ्गिक समानता एवं सामाजिक समावेशिकरण (Gender Equality and Social Inclusion - GESI)का विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
१२२. गाउँपालिकाका सबै वडामा रहेका जेष्ठ नागरीक तथा अपाङ्ग हरूको स्वास्थ्य जाच गरी उपचार सेवा प्रदान गर्न “घर-घरमा स्वास्थ्यकर्मी” कार्यक्रम सञ्चालन गरी बर्षको २ पटक स्वास्थ्य जाँचको व्यवस्था गरिने छ ।
१२३. विशेषज्ञ डाक्टर सहितको टोलीबाट बर्षको १ पटक स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिने छ ।
१२४. सुक्तेरी भएपछी हुने संक्रमण रोक्न स्वास्थ्य संस्थावाट सुक्तेरी भई घरमा फर्केकाहरूको लागि सुक्तेरी भएको ३ र ७ दिनमा स्वास्थ्य सेवा पुर्याउन घरघरमै नर्सिङ स्वास्थ्यकर्मी पठाउने व्यवस्था गरिने छ ।
१२५. पालिका भित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थामा सुक्तेरी गराउन नसकेमा सम्बन्धीत स्वास्थ्य चौकिका इन्चार्जबाट सुक्तेरी गराउन नसकि रिफर गरेमा त्यस्ता रिफर गरिएका सुक्तेरिलाई एकतर्फि रुपमा एम्बुलेन्स सेवा निःशुल्क को व्यवस्था गरिने छ ।
१२६. एक घर एक धाराको नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ । पिउने पानि को श्रोत संरक्षण, पर्हिचान पुराना धारा मर्मत सम्भार खानेपानी द्याङ्गी मर्मत संभारमा जोड दिइने छ ।
१२७. समाजिक विकाश मंत्रालय बागमती प्रदेश हेटैडावाट उद्धोश गरिएको बि.सं. २०७८ सम्म यस प्रदेशलाई वाल विवाह मुक्त प्रदेश बनाउने अभियानलाई विभिन्न जनचेतना मुलक कार्यक्रम संचालनगरी सफल बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३.५ श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा नीति

१२८. नवप्रवर्तनकारी उद्यमी र वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका अनुभवी तथा सीपयुक्त उद्यमशील युवाहरूलाई उद्योग व्यवसाय सुरु गर्न सुरुवाती पुँजी उपलब्ध गराउन युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल आयोजना संचालन गरिनेछ ।
१२९. सामाजिक सुरक्षा अन्तरगत अपाङ्गता जेष्ठ नागरीक, एकल महिला र बालबालिका सुरक्षा भत्ता (दलित) को लागि अभिलेखिकण र परिचय पत्र वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१३०. रोजगार सेवा केन्द्रमा आवद्ध रीह काम गरेका श्रमिकलाई योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा आवद्ध गरिनेछ ।
१३१. यस गाउँपालिकामा COVID-19 का कारण रोजगारी गुमाएका व्यक्तिका लागि रोजगारी एवम आयआर्जन सम्बन्धी विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१३२. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने योजना कार्यक्रमहरूमा आवश्यक श्रमलाई रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचिकृत बेरोजगारहरूलाई पहिलो प्राथमिकता दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३.६ संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन नीतिहरू

१३३. सेवाप्राहीहरूको लागि जारी गरिने नागरीक वडा पत्रलाई अध्यावधिक गरी सबै तह र वर्गको पहुँचमा पुर्याउन आवश्यक कार्य गरिनेछ । आगामी आ.व. मा नागरिक वडा पत्रलाई थप प्रभावकारी बनाउन श्रव्य दृश्य (Audio Visual) प्रविधिमा आधारीत नागरिक वडा पत्र अनिवार्य रुपमा तयार गरिनेछ ।
१३४. गाउँपालिकासँग सम्बन्धित सूचनाहरूलाई विद्युतीय तथा छापा सञ्चार माध्यमबाट सार्वजनिक गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाई पारदर्शीता तथा सुशासन प्रवृद्धनमा जोड दिइनेछ ।
१३५. कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन पद्धतिलाई प्रभावकारी वैज्ञानिक र जवाफदेही बनाइ दण्ड र पुरस्कारको नीति अवलम्ब गरिनेछ ।
१३६. स्थानीयस्तरमा बोलिने भाषालाई प्राथमिकता दिई स्थानीय पाठ्यक्रममा समावेश गराई लागू गराउने नीति लिइनेछ ।
१३७. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका वडा कार्यालय, विद्यालय एवं स्वास्थ्य चौकीहरूलाई सुचना प्रविधि मैत्री बनाई विद्युतीय हाजीरी, CCTV एवं Free Wifi Zone को रुपमा विकास गरी यस गाउँपालिकालाई प्रविधि मैत्री बनाइनेछ ।
१३८. यस पालिका र अन्तर्गतका वडा कार्यालयहरू विद्युत अवरुद्ध भै Networking सेवामा आउने समस्यालाई समाधान गर्न इन्टरनेट र फाइबर केबल विस्तार गर्ने तर्फ जोड दिइनेछ ।

महाक्षात् गाउँपालिका

१३९. कर्मचारीहरूलाई स्थानीय भत्ता ,प्रोत्साहन भत्ता, आवास सुविधा उपलब्ध गराउने नीति लिइनेछ ।
१४०. सेवा प्रवाहलाई घर दैलो सम्म पुऱ्याउनको लागि एकिकृत घुम्ति शिविर सञ्चालन गरिनेछ । ।
१४१. सेवा प्रवाहलाई सरल र चुस्त बनाउन कर्मचारीहरूलाई कामप्रति अभिप्रेरित गर्न, न्यूनतम भएपनि खाजा भत्ता एवं संचार सुविधाको व्यवस्था गरिनेछ ।
१४२. कर्मचारीहरूको क्षमता विकासको लागि सुचना प्रविधि सम्बन्धी तालिम तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
१४३. पञ्जीकरण तर्फ अभिलेख व्यवस्थापन गरी सेवा प्रवाहलाई अनलाईन (Online) तर्फ उन्मुख गरिनेछ र घटना दर्ताको लागि घुम्ति दर्ता शिविरको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१४४. पालिका भित्र शान्ति सुरक्षा एवं अमनचयन कायम गर्न सुरक्षा निकायसंग सहकार्य गरी सुरक्षा व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।
१४५. कर्मचारी एवं जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास अभिवृद्धि गर्न विभिन्न क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१४६. गाउँपालिकाबाट जारी हुने सिफारिस, व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्र, घ वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र, योजना सम्झौता र सिफारिस, जिन्सी व्यवस्थापन लगायतका कार्यको लागि सफ्टवेयरको माध्यमबाट सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
१४७. उत्कृष्ट काम गर्ने कर्मचारी, उपभोक्ता समिति र टोल विकास समितिहरूलाई पुरस्कृत गर्ने पद्धतिको विकास गरिने छ ।
१४८. गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता वृद्धिका लागि भौतिक पूर्वाधार विकास तथा अभिलेख प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्दै प्रविधि ऐत्री बनाइनेछ
१४९. युवाहरूलाई स्वरोजगार तर्फ उन्मुख गराइनेछ र यसको निम्नि अध्यक्ष युवा स्वरोजगार कार्यक्रम लागू गरिनेछ ।
१५०. गाउँकार्यपालिका बैठकबाट भएका निर्णय, सम्पादन भएका कृयाकलाप, जारी सुचना तथा सन्देश एवं प्रगती विवरणलाई सूचना प्रविधि मैत्री बनाउन गाउँपालिकाको वेबसाइट तथा सामर्जिक संजालमा राख्ने कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१५१. गाउँपालिकाबाट गरिने वस्तु तथा सेवा खरिदलाई पारदर्शन एवं प्रतिशर्पात्मक बनाउनको लागि E-Bidding तथा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली अनुसार थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
१५२. सार्वजनिक सुनुवाई तथा सार्वजनिक परिक्षण कार्यक्रमलाई प्रत्येक वडास्तरमा गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१५३. आन्तरिक नियन्त्रन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाइ आन्तरिक लेखा परिक्षण, अन्तिम लेखा परिक्षणबाट कायम भएका बेरुजुलाई नियमित गर्ने तथा असुल उपर गर्ने तर्फ जोड दिइनेछ ।
१५४. गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा तथा अन्य विषयमा गुनासो भएमा गुनासो निराकरणको लागि “अध्यक्षसँग जनता” कार्यक्रम सञ्चालन गरी गुनासो व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१५५. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेका मासु पसल, दुध सहकारी, औषधी तथा दाना पसलहरूको अनुगमन गरी थप व्यवस्थित बनाइने छ ।

३.६ राजश्व तर्फ नीति

१५६. स्रोत परिचालनलाई समतामुलक, प्रगतिशील र न्याय पूर्ण बनाई राजस्वको दायरा वृद्धि गरिनेछ । सबै करदाताहरूको सहभागितामा राजस्व अभिवृद्धि गरी कुल बजेटमा आन्तरिक आमदानी अशं वृद्धि गरिदै लाग्नेछ ।
१५७. स्रोत व्यवस्थापनलाई वैज्ञानिक, यथार्थपरक र व्यवस्थित गर्न सूचना प्रविधिको प्रयोगबाट राजस्व संकलन गर्ने कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउने नीति लिइनेछ ।
१५८. उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने कुनै पनि योजनाहरूको सम्झौता गर्नु अगावै उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी र योजनाबाट लाभान्वित उपभोक्ताहरूलाई आफुले बुझाउनु पर्ने कर (सम्पर्ति कर, घरधुरी कर, मालपोत, व्यवसाय कर, बहाल कर आदि) चुक्ता गर्न अनिवार्य गरिनेछ ।
१५९. गाउँपालिकालाई नियमित कर तिर्ने मध्येबाट एक जना करदातालाई निश्चित मापदण्ड तयार गरी सम्मान गर्ने परम्पराको थालनी गरिनेछ ।
१६०. स्थानीय तहबाट जारी भएका कानूनहरूको पालना गरी उद्योग व्यवसाय, व्यापार सञ्चालन गर्ने व्यवसायीले व्यवसाय दर्ता गरी तोकिएका कर एवं शुल्कहरु गाउँपालिकामा समयमा बुझाई कानून सम्मत तरिकाले करको दायरामा समावेश हुने व्यवसायीलाई निश्चितमापदण्ड तोकि प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१६१. राजस्व, आर्थिक कारोबारमा पारदर्शीता, जवाफदेहिता, अनुमान योग्य र सहभागिता प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
१६२. वित्तीय अनुशासन कायम गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई सक्षम बनाई वित्तीय सूचनाको अभिलेख र प्रतिवेदन प्रणालीलाई नियमित र व्यवस्थित गरिनेछ ।

महाक्षात् गाउँपालिका

१६३. विषयगत कार्यालयहरु, प्रदेश सरकारका कार्यालयहरु र संघीय सरकारका कार्यालयहरुसँग समन्वय र सहकार्य गरी राजस्व असुली कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१६४. गाउँपालिका कार्यालय एवं अन्तरगत कार्यरत कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुको आफ्नो घर वहालमा दिएको भए बहाल कर, व्यवसाय गरेको भए व्यवसाय कर एवं तोकिएका अन्य करहरु समयमै बुझाउन अनिवार्य गरिनेछ । साथै बहालमा बस्ने कर्मचारीले आफू बसेको घरधनीलाई बहाल कर र व्यवसाय कर बुझाउन पहल गर्न लगाइनेछ ।
१६५. आ.व. २०७७/७८ मा असुल हुने मालपोतमा COVID-19 को कारण पेशा व्यवसाय अवरुद्ध भई आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रमा परेको प्रभावलाई मध्यनजर गरी सम्पूर्ण पालिका बासीलाई तोकीएको मालपोत दरमा ५०% र सम्पति करवापद असुल गरिने करमा ५०% छुट दिईनेछ र बक्यौतामा लाने जरिवाना समेतमा छुट दिई मालपोत असुली गरिनेछ । यस किसिमको छुट आ.व. २०७७/७८ को लागि मात्र लागु हुनेछ ।
१६६. यस पालिका क्षेत्रभित्र रहेका सम्पूर्ण घरहरुको अभिलेख कायम गर्न र गाउँपालिकाबाट तयार भएको पार्सिचित्रको अध्यावधि गर्न समेत सहयोग पुग्ने उद्देश्य राखिए प्रत्येक घरको घर नम्बर कायम गरि घर धनिहरु लाई आवश्यक विवरण खुल्ने गरी घर धुरी कार्ड वितरण गर्ने कार्यक्रम लागु गर्नेछ ।

आगामी आ.व. २०७७/०७८ का लागि कुल ३७ करोड ९४ लाख ४९ हजार २० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम यस सम्मानित गाउँसभामा पेश गरिएको छ । प्रस्तुत बजेटमा यस गाउँपालिकालाई संघीय सरकार, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँड वित्तीय समानिकरण र आन्तरिक श्रोत समेतको आधारमा यस पालिका, वडा कार्यालय तथा विषयगत शाखा तर्फ चालु तर्फ ५ करोड र पूँजीतरफ १८ करोड ९४ लाख ४९ हजार २० बजेट विनियोजन गरिएको छ । संघीय सर्त अनुदान तर्फ १४ करोड ४५ लाख, प्रदेश सरकार विशेष अनुदान तर्फ २ करोड १२ लाख ८१ हजार, संघीय सरकार विशेष अनुदान तर्फ १ करोड ५० लाख, प्रदेश सरकार विशेष अनुदान तर्फ ३० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ । संघीयताको मर्म र भावना चरितार्थ हुने गरी गाउँपालिकाको पूँजीगत तर्फको अधिकांश बजेट वडाहरूमा विनियोजन भएको विषय प्रश्नतु गर्न पाउँदा मलाई खुसी लागेको छ । जसले गर्दा जनताको सम्पर्कको सबै भन्दा तल्लो निकाय वडास्तरबाट विकासको थालनी शुरू भै जनताका आवश्यकता परिपूर्ति गर्न जनता आफैले छानेका जनप्रतिनिधी एवं आफैले आफ्ना आवश्यकता पाहिचान गरी योजना छैनाट गर्ने अधिकारको प्रयोग गरेकोमा बजेटमा संघीयताको भावना चरितार्थ भएको छ । स्थानिय तहको आधारभूत तह वडा कार्यालय रहेको हाँदा विनियोजित पूँजीगत बजेटमध्ये अधिकांश वडास्तरमै विनियोजित भएको छ र पालिकास्तरमा विनियोजित बजेट पनि वडास्तरमै कार्यान्वयन गर्नेगरी बाँडफाँड भएको हुँदा जनताको पहिलो सम्पर्क निकाय वडास्तरलाई बजेटले प्राथमिकता दिएको छ । बजेटको शीर्षकगत तथा कार्यक्रमहरुको विस्तृत विवरण र राजस्वका दरहरु समेत संलग्न गरिएको छ ।

अन्तमा, “सुखी नेपाली, सम्बृद्ध नेपालको संघीय भावनामा” रहेर प्रस्तुत नीति कार्यक्रम तयार पारिएको छ यसका लागि स्थानीय मागका सशक्त योजना निर्माण प्रभावकारी कार्यान्वयन व्यक्तिगत स्वार्थ बाट माथि उठेर सहभागिमा आधारित विकासमा साभा पहलको आवश्यकता छ । नेपालको राजनैतिक इतिहासलाई हेर्दा दलहरूले मुलुकको विकास र सम्बृद्धिको लागि देखाएको ऐक्यवद्धता, सहकार्य र साभेदारीको निरन्तरता हुने अपेक्षा राखेको छु साथै समुन्नत समाज निर्माण गर्न सबैको सहयोग हुने नै छ भन्ने विश्वास लिएको छु । गाउँपालिकाको विकास अभियानमा आ-आफ्नो क्षेत्रबाट भूमिका निर्वाह गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधी राष्ट्रसेवक कर्मचारी विद्धान नागरीक समाज पत्रकार निजी गैर सरकारी संस्था लगायत देश र विदेशमा रहेर हाप्रो भलो चाहने सम्पूर्ण महानुभावहरु प्रति हार्दिक आभार र धन्यवाद व्यक्त गर्दै यो बजेट, नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा सबै गाउँवासीहरुको सुभाव, सहयोग र साथ रहने अपेक्षा गर्दछ ।

८. आ.व. २०७७/७८ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकताहरु

सभाध्यक्ष ज्यू. आ.व. २०७७/७८ को बजेटका उद्देश्य र प्राथमिकताबारे उल्लेख गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

८.१ उद्देश्यहरु

- क) मानव स्वास्थ्यमा फैलिने संक्रमक एंव महामारी जस्ता सबै प्रकारका रोग र विपद वाट पालिका वासी नागरिकको जीवन रक्षा गर्दै जनजीवन लाई सहज र सुरक्षित बनाउने ।
- ख) स्थानीय स्तरमा उपलब्ध साधन श्रोत अवसर र क्षमताको अधिक्तम परिचालन गरि आर्थिक सम्बृद्धिको लागि विकासको गतिलाई निरन्तरता दिने ।
- ग) सामाजिक, आर्थिक र भौतिक पूर्वाधारको विकास मार्फत पालिका वासिहरुको जीवनस्तर संमृद्ध बनाउदै आत्मनिर्भर बनाउने ।

८.२ प्राथमिकताहरु

- क) कृषि र पशुपालन व्यवसायको माध्यमबाट उत्पादनमा जोड,
- ख) कोभिड-१९ लगायत सबै प्रकारका स्वास्थ्य जोखिमबाट पालिका वासीलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा विस्तार गरी सुरक्षित राख्न र स्वास्थ्य सेवा तर्फ पूर्वाधार निर्माण तथा स्तरोन्नती जनशक्ति व्यवस्थापन,
- ग) गुणस्तरीय र जीवनपर्याप्ति शिक्षा, सूचना प्रविधिको विस्तार, आधारभूत खानेपानी लगायत सामाजिक आर्थिक तथा भौतिक पूर्वाधार विकास तथा निर्माण,
- घ) प्रविधिमैत्री, गुणस्तरीय, प्रभावकारी र परदर्शी सार्वजनिक सेवा प्रवाह ।

९. आ.व २०७७/७८ को लागि विनियोजित आय-व्यय विवरण

आयतर्फ	व्यय तर्फ		
विवरण	रकम	बिवरण	रकम
संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण	६,७२,००,०००	पुजीगत खर्च गाउँपालिका	१०,४४,४९,०२०
राजश्व बाँडफाँड	४,५०,३३,०१८	पुजीगत खर्च वडास्तर	३,००,००,०००
प्रदेश सरकारबाट समानीकरण	९८,७१,०००	संघीय सर्वान्तर खर्च	१४,४५,००,०००
प्रदेश सरकारबाट सवारीकर	१,३३,४५,०००	प्रदेश सर्वान्तर खर्च	२,१२,८१,०००
आन्तरिक राजश्व आय	४०,००,०००	प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान	१,१२,१९,०००
संघीय सरकार सर्वान्तर अनुदान	१४,४५,००,०००	संघीय सरकार बिशेष अनुदान	१,५०,००,०००
प्रदेश सरकार सर्वान्तर अनुदान	२,१२,८१,०००	चालु तर्फ	५,००,००,०००
संघीय सरकार बिशेष अनुदान	१,५०,००,०००	प्रदेश सरकार बिशेष अनुदान	३०,००,०००
प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान	१,१२,१९,०००	-	-
गत बर्षको मौज्दात	१,००,००,०००	-	-
प्रदेश सरकार बिशेष अनुदान	३०,००,०००	-	-
जिल्ला समन्वय समितिबाट प्राप्त हुने	३,५०,००,०००	-	-
जरूरा	३७,९४,४९,०२०	जरूरा	३७,९४,४९,०२०

६. आ.व. २०७७/०७८ को क्षेत्रगत व्यय अनुमान

कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक		रु. पाँच करोड अन्तातङ्जन लाख
१	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	५,५८,००,०००।-
आर्थिक विकास		रु. चार करोड उनान्सतरी लाख पचास हजार
१	कृषि	२,२८,००,०००।-
२	उद्योग	५०,००,०००।-
३	पर्यटन	१५,००,०००।-
४	सहकारी	३,००,०००।-
५	वित्तीय क्षेत्र	१,५०,००,०००।-
६	जलश्रोत तथा सिंचाई	११,००,०००।-
७	पशुपन्धी विकास	१२,५०,०००।-
पूर्वाधार विकास		रु. नौ करोड अद्वीस लाख अठासी हजार बिस
१	यातायात पूर्वाधार	५,२०,४८,०२०।-
२	भवन, आवास तथा सहरी विकास	४,१५,१०,०००।-
३	उर्जा	३,३०,०००।-
सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र		रु. दुई करोड एककाइस लाख तिस हजार
१	प्रशासकीय सुशासन	९१,००,०००।-
२	वित्तीय सुशासन	९,००,०००।-
३	कानून तथा न्याय	१०,००,०००।-
४	शान्ति तथा सुव्यवस्था	२२,००,०००।-
५	श्रम तथा रोजगारी	२९,५०,०००।-
६	मानव संशाधन विकास	५०,०००।-
७	विपद व्यवस्थापन	५९,३०,०००।-
सामाजिक विकास		रु. शेर्ह करोड छ लाख एककाइस हजार
१	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	७२,१०,०००।-
२	युवा तथा खेलकुद	५१,००,०००।-
३	खानेपानी तथा सरसफाई	४३,००,०००।-
४	भाषा तथा संस्कृति	३२,१५,०००।-
५	शिक्षा	९,७२,४४,०००।-
६	स्वास्थ्य	३,८९,००,०००।-
७	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२६,३२,०००।-
८	जनसंख्या तथा बसाईसराई	२०,००,०००।-
कुल जम्मा		३६,९४,४९,०२०।-

६.१ कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	ओत	जरमा
१	पारिश्रमिक कर्मचारी	२११११	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	१,४५,००,०००।-
२	स्थानिय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा	२१११२	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	५०,००,०००।-
३	पोशाक	२११२१	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	८,००,०००।-
४	महोनी भत्ता	२११३२	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	१९,२०,०००।-
५	कर्मचारीको बैठक भत्ता	२११३४	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	५,००,०००।-
६	पदाधिकारी बैठक भत्ता	२११४१	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	१०,००,०००।-
७	कर्मचारी कल्याण कोष	२१२१४	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	२,००,०००।-
८	आमा सुरक्षा कोष	२१२१९	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	१,००,०००।-
९	पानी तथा बिजुली	२२१११	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	३,००,०००।-
१०	संचार महसुल	२२११२	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	१५,००,०००।-
११	इन्धन (पदाधिकारी)	२२२११	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	२,८०,०००।-
१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	९,२०,०००।-
१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	१५,००,०००।-
१४	बिमा तथा नवीकरण खर्च	२२२१४	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	३,००,०००।-
१५	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	२२२२१	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	४,००,०००।-
१६	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२२३११	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	२५,००,०००।-
१७	इन्धन - अन्य प्रयोजन	२२३१४	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	७५,०००।-
१८	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	१५,००,०००।-
१९	सेवा र परामर्श खर्च	२२४११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१०,००,०००।-
२०	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	२२४१२	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	२,००,०००।-
२१	करार सेवा शुल्क	२२४१३	आन्तरिक श्रोत-आन्तरिक श्रोत	२५,००,०००।-
२२	करार सेवा शुल्क	२२४१३	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	३६,०५,०००।-
२३	कर्मचारी तालिम खर्च	२२५११	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	३,००,०००।-
२४	सीप विकास तथा जननेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	२२५१२	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	८,००,०००।-
२५	कार्यक्रम खर्च	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	१०,००,०००।-
२६	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	२२६११	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	८,००,०००।-
२७	भ्रमण खर्च	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	१८,००,०००।-
२८	विविध खर्च	२२७११	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	१५,००,०००।-
२९	सभा सञ्चालन खर्च	२२७२१	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	५,००,०००।-
३०	उदार, राहत तथा पुर्नस्थापना खर्च	२७२१२	आन्तरिक श्रोत-आन्तरिक श्रोत	१०,००,०००।-
३१	घरभाडा	२८१४२	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	१०,००,०००।-
३२	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा	२८१४३	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	३३,०००।-
३३	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा	२८१४३	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	४,६७,०००।-
३४	भैपरी आउने चालु खर्च	२८१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१०,००,०००।-

महाक्षात् गाउँपालिका

३५	सवारी साधन	३११२१	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	१०,००,०००/-
३६	फर्निचर तथा फिकचर्स	३११२३	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	१५,००,०००/-
३७	कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च	३११३४	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	१०,००,०००/-
३८	पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	३११७२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१५,००,०००/-

६.२ आर्थिक विकास

महाक्षात् गाउँपालिका

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	जरमा
१	पशुसेवा परामर्श	२२४११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-
२	उपाध्यक्ष उद्यमशिलता तथा साभेदारी कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	२०,००,०००/-
३	पर्यटन प्रवर्द्धन	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१०,००,०००/-
४	स्थानिय जातका कुपुरा पालन अनुदान ६ ओटै बडा	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५,००,०००/-
५	टेले निर्माण साभेदारी २०० ओटा ६ ओटै बडा	२५२१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	११,००,०००/-
६	चिलिम भ्याट खरिद बडा नं. १	३११२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१०,००,०००/-
७	चिलिम भ्याट खरिद बडा नं. ६	३११२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१२,००,०००/-
८	कफी खेति प्रवर्धन बडा नं. ५ र ६	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५,००,०००/-
९	गोठ सुधार कार्यक्रम ६० जना बडा नं.१ देखी ५ सम्म	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१५,००,०००/-
१०	चेप कटर (१-५ बडा)	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१२,००,०००/-
११	दुध चिस्यान संचालन तथा व्यवस्थापन बडा नं. ५	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
१२	नमुना तरकारी बिरुवा उत्पादन नर्सरी अनुदान बडा नं. १ र २	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-
१३	बाखा खोर अनुदान बडा नं. ६	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	६,००,०००/-
१४	लोठ सल्ला विरुवा अनुदान	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	६,००,०००/-
१५	बडा नं. ३,४ र ५ मा चिया खेति प्रवर्धन	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	६,००,०००/-
१६	सहकारी प्रवर्द्धन	३११३२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-

महाक्षात् गाउँपालिका बडा नं. १

१	उद्योग संचालन सम्बन्धि तालिम संचालन	२२५१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
२	एकल महिलाहरूको आयआर्जनमा प्रोत्साहनको लागी पाठापाठी वितरण	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
३	पशुहरूको लागी नाम्ले जुकाको औषधि वितरण बडा भर	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
४	पाडापाडी संरक्षण कार्यक्रम बडाभर	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-

महाक्षात् गाउँपालिका बडा नं.२

१	उन्नत जातको फलफुल बिरुवा खरिद तथा वितरण	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
२	पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
३	बोल्देगाउँ सिंचाई मर्मत	३११५५	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-

महाङ्गाल गाउँपालिका

महाङ्गाल गाउँपालिका वडा नं. ३

१	थोपा सिंचाई कार्यक्रम	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००।-
२	व्यवसायिक कृषक प्रोत्साहन कार्यक्रम	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००।-
३	गोटीखेल बजारमा चन्दुझगा आकृति निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५,००,०००।-

महाङ्गाल गाउँपालिका वडा नं. ४

१	आर्थिक विकास तर्फ विविध कार्यक्रम संचालन	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	४,००,०००।-
२	तरकारी संकलन केन्द्र निर्माण साविक ६ र ९ नं. वडा	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,५०,०००।-
३	दुध चिस्यान व्यवस्थापन चौतारी डाँडा	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००।-

महाङ्गाल गाउँपालिका वडा नं. ५

१	दलित घरधुरिलाई आयमुलक कार्यक्रम संचालन गर्न	२२५१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००।-
२	महिलाहरुका लागी सिप विकास कार्यक्रम	२२५१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००।-

महाङ्गाल गाउँपालिका वडा नं. ६

१	बाँसको सामग्री बनाउने तालिम	२२५१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००।-
२	एक घर एक महिला सहकारी सदस्य कार्यक्रम	२२५२९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००।-
३	केरा, अदुवा, तथा बेसार खेतिको लागी बाली सुरक्षा कार्यक्रम	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००।-
४	जडीबुटी बिश्वा तथा तरकारी बिउ वितरण कार्यक्रम	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००।-
५	टाट्नु तथा भकारो व्यवस्थापन कार्यक्रम	३११३१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००।-

६.३ प्रूवधार विकास

महाङ्गाल गाउँपालिका

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	श्रोत	जरमा
१	समपुरक कोष	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,१५,००,०००।-
२	गाउँपालिका प्रशासनिक भवन निर्माण	३११५९	जिल्ला समन्वय समिति	२,५०,००,०००।-
३	मर्मत कोष	३११५९	आन्तरिक श्रोत - आन्तरिक श्रोत	३५,००,०००।-
४	वडा भवन निर्माण तथा संरचना थप	३११५९	जिल्ला समन्वय समिति	१,००,००,०००।-
५	जग्गा खरिद	३१४११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५१,०००।-
६	जग्गा खरिद	३१४११	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	२४,७८,०२०।-
७	जग्गा खरिद	३१४११	आन्तरिक श्रोत - आन्तरिक श्रोत	१८,७०,९८०।-
८	भैपरि आउने पुँजिगत खर्च	३१५११	आन्तरिक श्रोत - आन्तरिक श्रोत	२२,४९,०२०।-

महाङ्गात गाउँपालिका

महाङ्गात गाउँपालिका वडा नं. १				
१	कतवन भज्याड-विमिरे मोटरबाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
२	कोसिन्डोल-कन्ज्योसोम मोटरबाटो नाली निर्माण तथा ग्राहेल	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५,००,०००/-
३	खावाभज्याड सोलिथुम मोटरबाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
४	च्यानडाँडा-छ्यासिड-बुखेल मोटर बाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	७,००,०००/-
५	थली-विमिरे मोटरबाटो ग्याविन जाली	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
६	प्रकाशचोक-विमिरे चौर-तितेपानी मोटरबाटो ग्राहेल	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
७	मध्यमार्गी-केपलडाँडा मोटरबाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
८	मोटरबाटो मर्मत वडाभर	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१५,००,०००/-
९	लामिङ्डाँडा देखि सोलिथुम मोटरबाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
१०	समोन्डोल देखि बुखेल मोटरबाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५,००,०००/-
११	बुखेल-रातागोठ-गोलछाप्रा गोरेटो बाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
१२	महिला भवन निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-
१३	विविध तथा भैपरी	३१५११	आन्तरिक श्रोत-आन्तरिक श्रोत	२,५०,०००/-
महाङ्गात गाउँपालिका वडा नं. २				
१	ठोस्नेखोला बोजोघारी RCC पुल निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-
२	मानिखेल बस्तिस्तरीय सडक मर्मत कार्य	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२०,००,०००/-
३	मानिखेल बोल्देडाँडा सडक ग्राहेल	३११५१	वाम्पती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-
४	मानिखेल-देविस्थान ड्रेन निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-
५	रिंगन-खावा सडक निर्माण	३११५१	वाम्पती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-
६	रिंगनखोला RCC पुल निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,५०,०००/-
७	वाइपा टोल खोर भज्याड पक्की ड्रेन निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,६९,०००/-
८	वाइपा टोल खोर भज्याड पक्की ड्रेन निर्माण	३११५१	वाम्पती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	३१,०००/-
९	वाइपा टोल खोर भज्याड पक्की ड्रेन निर्माण	३११५१	राजश्व वाँडफाड-प्रदेश सरकार	१,००,०००/-
१०	हर्केडाँडा-कन्ज्योसोम सिमाना सडक निर्माण	३११५१	वाम्पती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-
११	च्यानडाँडा समाधिस्थल संरक्षण ट्रस निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
१२	मानिखेल आ.वि. च्यानल गेट निर्माण (२ ओटा)	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	८०,०००/-
१३	मानिखेल स्वास्थ्य चौकि च्यानल गेट निर्माण (२ओटा)	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	८०,०००/-
१४	रिंगनखर्क-च्यानडाँडा गोरेटो बाटो तथा चौर निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	६०,०००/-
१५	लक्ष्यबास प्रतिक्षालय निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-
१६	श्री बाल आधारभूत विद्यालय भवन प्लास्टर तथा च्यानल गेट निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-
१७	विविध तथा भैपरी	३१५११	आन्तरिक श्रोत - आन्तरिक श्रोत	१,८०,०००/-

महाङ्गात गाउँपालिका

महाङ्गात गाउँपालिका वडा नं. ३

१	मोटरबाटो मर्मत वडाभर तथा ड्रेन निर्माण	३११५१	वाग्मती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	१८,००,०००/-
२	सडक मर्मत (पक्की ड्रेन र हिम पाइप र मेसिनरिवाल र ग्रामेल)	३११५१	नेपाल सरकार समानिकरण अनुदान	५,००,०००/-
३	वडाभरी प्रतिक्षालय तथा तरकारी संकलन केन्द्र निर्माण	३११५९	वाग्मती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	५,००,०००/-
४	विविध तथा भैपरी	३१५११	आन्तरिक श्रोत-आन्तरिक श्रोत	२,००,०००/-

महाङ्गात गाउँपालिका वडा नं. ४

१	चौतारी डाँडा चन्दनपुर मोटर बाटो ग्रामेल तथा मर्मत	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	६,००,०००/-
२	धाराडाँडा जुरेलेक ड्रेन निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-
३	मोटरबाटो मर्मत वडाभर तथा निर्माण	३११५१	वाग्मती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	१७,५०,०००/-
४	विभिन्न शाखा मोटरबाटो नयाँ ट्रायाक निर्माण वडा भर	३११५१	वाग्मती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-
५	साना जल विद्युत मर्मत खानि डाँडा र जुरेखोला	३११५३	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,५०,०००/-
६	गोरेटो बाटो मर्मत तथा निर्माण वडाभर	३११५९	वाग्मती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	३,५०,०००/-
७	प्रतिक्षालय निर्माण बतासे	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
८	विविध तथा भैपरी	३१५११	आन्तरिक श्रोत-आन्तरिक श्रोत	२,५०,०००/-

महाङ्गात गाउँपालिका वडा नं. ५

१	काफल डाँडा साजि खोरिया मोटरबाटो निर्माण मोड सुधार समेत	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-
२	ढडिन-गोलेटोल-थोकरटोल मोटर बाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-
३	ताम्बेबास ज्यामिरे मोटर बाटो निर्माण	३११५१	वाग्मती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	९,९०,०००/-
४	देउताखोला सेतिभिर मोटर बाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-
५	नमन प्रतिक्षालय निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
६	नमनडाँडा मोटर बाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	६,००,०००/-
७	नमनडाँडा-नमनडोल मोटरबाटो स्तरोन्नति	३११५१	वाग्मती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-
८	बाँसधारी अमलडाँडा मोटर बाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-
९	भसाउँ चनदेवी मोटरबाटो मर्मत	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
१०	साविक वडा नं. १/२/३ भित्रका मोटरबाटो मर्मत र दमार लाम्राड ड्रेन निर्माण	३११५१	वाग्मती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	५,००,०००/-
११	सिंतानमोड-अमलडाँडा-ट्वाखर-हातीदुङ्गा मोटर बाटो मर्मत	३११५१	वाग्मती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-
१२	वडा भवन संगैको बस्तिको विद्युत पोल ठाँउसारी गर्ने	३११५३	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	८०,०००/-
१३	वडा भवन अगाडी मैदान सम्याउने कार्य	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
१४	पुँजिगत विविध तथा भैपरी	३१५११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-

महाङ्गात गाउँपालिका

महाङ्गाल गाउँपालिका वडा नं. ६				
१	कन्यादमार मोटरबाटो	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-
२	खेरेखोला हुलाक भञ्ज्याड मोटर बाटो	३११५१	वाम्ती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-
३	गोठडाँडा मोटर बाटो	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
४	तिन मंगाले मोटर बाटो	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-
५	दुर्लुङ कपिराम गोरेटो बाटो मर्मत	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
६	दुर्लुङ बसपार्क पक्कि ढल निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-
७	देविंडाँडा ढिङ्न टोल मोटर बाटो	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-
८	धारामराड मोटर बाटो	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
९	भैरवथुम मोटर बाटो	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५,००,०००/-
१०	मोटर बाटो निर्माण (हुचिटार-देविंडाँडा-हेल्टार-कपिराम)	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५,००,०००/-
११	मोटर बाटो मर्मत (फेदि(बालुवाडाँडा-भैरवथुम-गुप्राड स्कुल-दुर्लुङ-देउताखोला-कटुवा)	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	७,००,०००/-
१२	स्याउरीपोकल मोटर बाटो	३११५१	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-
१३	सरस्वती घाट जाने गोरेटो बाटो निर्माण	३११५१	वाम्ती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
१४	प्रतिक्षालय निर्माण सिलिंगे	३११५१	वाम्ती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
१५	भैरवथुम पिक्निक स्थल निर्माण	३११५१	वाम्ती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-

६.४ सुशासन तथा अन्तर संरचनात्मक

महाङ्गाल गाउँपालिका				
सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	जरमा
१	अध्यक्ष राहात तथा युवा स्वरोजगार कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	२५,००,०००/-
२	न्यायिक समिति	२२५२९	आन्तरिक श्रोत-आन्तरिक श्रोत	१०,००,०००/-
३	सुशासन तथा संस्थागत विकास	२२७११	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	४,००,०००/-
४	पालिका स्तरिय विपद व्यवस्थापन	२७२१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	३१,००,०००/-
५	सुचना प्रविधि	३११३४	आन्तरिक श्रोत-आन्तरिक श्रोत	१०,००,०००/-

महाङ्गाल गाउँपालिका वडा नं. १

१	अभिलेख व्यवस्थापनको लागि जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको कार्यक्षमता विकास कार्यक्रम	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	१,००,०००/-
२	विपद व्यवस्थापन कोष	२७२१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-

महाज्ञाल गाउँपालिका

महाज्ञाल गाउँपालिका वडा नं. २

१	कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुको क्षमता विकास कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	१,००,०००/-
२	विपद व्यवस्थापन कोष	२७२१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-

महाज्ञाल गाउँपालिका वडा नं. ३

१०	प्रधानमन्त्री रोजगार साभेदारी कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
११	सुशासन तथा संस्थागत विकास	२२७११	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	१,००,०००/-
१२	विपद व्यवस्थापन कोष	२७२१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-
१३	तारजाली खरिद	३११५९	वाघमती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-

महाज्ञाल गाउँपालिका वडा नं. ४

१४	सुशासन तथा संस्थागत विकास	२२७११	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	१,००,०००/-
१५	विपद व्यवस्थापन कोष	२७२१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-

महाज्ञाल गाउँपालिका वडा नं. ५

१६	युवा युवतीका लागी ढाइभिड तालिम प्रोत्साहन	२२५१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-
१७	सुचना पाठी निर्माण	२२७११	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	१,००,०००/-
१८	विपद व्यवस्थापन कोष	२७२१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-
१९	देउता खोला फेदी बस्ति संरक्षण	३११५४	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,३०,०००/-

महाज्ञाल गाउँपालिका वडा नं. ६

२०	उद्योगेण तथा प्रस्तावना लेखन तालिम	२२५१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
२१	ओषधि, सामाग्री, तालिम तथा प्रोत्साहन	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
२२	सुशासन तथा संस्थागत विकास	२२७११	राजस्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार	१,००,०००/-
२३	विपद व्यवस्थापन कोष	२७२१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-

६.५ सामाजिक विकास

महाज्ञाल गाउँपालिका

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च रीर्षक	आत्र	जरूरत
१	घरदैलो स्वास्थ्य कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	७,००,०००/-
२	भाषा संस्कृति प्रवर्धन	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५,००,०००/-
३	महांकाल खेलकुद पर्व	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१५,००,०००/-
४	लैंड्रिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	८,००,०००/-
५	विद्यालय स्तरमा अतिरिक्त कृत्याकलाप	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	७,००,०००/-
६	विद्यालय स्तरिय परिक्षा व्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१२,००,०००/-
७	महांकाल क्याम्पस	२५३११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	७,००,०००/-
८	गोटीखेल स्वास्थ्य चौकि स्तरोन्नती	२५३१२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१०,००,०००/-
९	औषधि खरिद	२७२१३	राजस्व बाँडफाँड-संघीय सरकार	५,००,०००/-
१०	खानेपानी	३११५६	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-

महाङ्गाल गाउँपालिका

महाङ्गाल गाउँपालिका वडा नं. १

१	जेष्ठ नागरिक र अपाङ्गलाई सम्मान	२१२१९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
२	दिर्घि रोगिहरूलाई उपचारको लागी आर्थिक सहायता वितरण कार्यक्रम	२१२१९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-
३	कला संस्कृति जोगाउने जनचेतना मुलक कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
४	सुनौलो हजार दिनका आमाहरूलाई पौष्टिक आहार वितरण वडाभर	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
५	खानेपानी वडा भर	३११५६	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-
६	कतवनबेसी खेलकुद मैदान निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
७	खोप केन्द्र निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
८	बिमिरे च्यानपाटी निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-
९	विद्यालय घेरबार निर्माण वडाभर	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-

महाङ्गाल गाउँपालिका वडा नं. २

१	जेष्ठ, अपाङ्ग तथा एकल नागरिक सम्मान कार्यक्रम	२१२१९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
२	कालिदेवि आमा समुह कार्यालय ब्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	३०,०००/-
३	महिला सिपमुलक तालिम	२२५२९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
४	सुत्केरी महिला पौष्टिक आहार तथा पछ्यौरा वितरण	२२५२९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	६०,०००/-
५	खेलकुद सामाग्री खरिद तथा वितरण	२२७११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
६	ज्ञानचक्षु आ.वि. कार्यालय ब्यवस्थापन	२२७११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
७	बाल आ.वि. कार्यालय ब्यवस्थापन	२२७११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
८	मानिखेल आ.वि. कार्यालय ब्यवस्थापन	२२७११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
९	श्री रिगिन आ.वि. कार्यालय ब्यवस्थापन	२२७११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
१०	सगरमाथा आमा समुह कार्यालय ब्यवस्थापन	२५३१५	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	३०,०००/-
११	ठोस्नेखोला खानेपानी इन्टेक निर्माण (१० ओटा)	३११५६	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
१२	पानीघट्ट खानेपानी ट्र्याङ्गी निर्माण	३११५६	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-
१३	गणेश मन्दिर ट्रृप्ट निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,२०,०००/-
१४	धर्मा वाडछयुक गुम्बा वाल निर्माण तथा ब्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
१५	श्री बुद्ध भगवान मा.वि. च्यानल गेट तथा कार्यालय ब्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,१०,०००/-

महाङ्गाल गाउँपालिका वडा नं. ३

१	लक्षित वर्गको लागी कार्यक्रम संचालन	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
२	युवा क्लब लाई खेलकुद सामाग्री खरिद	२२७११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-
३	गोटीखेल आधारभूत विद्यालय	२५३११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
४	चनदेवी आधारभूत विद्यालय	२५३११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
५	महांकाल माध्यमिक विद्यालय	२५३११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,५०,०००/-
६	सेतिदेवि आधारभूत विद्यालय	२५३११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
७	वडाभरी खानेपानि तथा सरसफाई	३११५६	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
८	गोटीखेल स्तुपा तथा पार्क निर्माण	३११५९	वाग्मती प्रदेश-समानिकरण अनुदान	५,००,०००/-
९	पशुपति मन्दिर मर्मत संभार तथा संरक्षण	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
१०	वडाभरी चिह्नान पार्टी निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-

महाक्षात् गाउँपालिका

महाक्षात् गाउँपालिका वडा नं. ४

१	महिला सिपमुलक कार्य संचालन	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
२	स्वास्थ्य सम्बन्धि कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
३	कालेश्वर आ.वि. कम्प्युटर तथा आवश्यक सामग्री खरिद	२५३११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
४	नमूना आ.वि. कम्प्युटर तथा आवश्यक सामग्री खरिद	२५३११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
५	नबोदय आ.वि. कम्प्युटर तथा आवश्यक सामग्री खरिद	२५३११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
६	बाघ भैरव मा.वि. प्राचीनधिक शिक्षा व्यवस्थापन	२५३११	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	८,५०,०००/-
७	कृष्ण मन्दिर निर्माण बतासे	३११५९	नेपाल सरकार- समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
८	ब्याडमिन्टन कोर्ट निर्माण बतासे	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
९	विभिन्न चिहान पाटी निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार-समानिकरण अनुदान	४,००,०००/-

महाक्षात् गाउँपालिका वडा नं. ५

१	जनजातिको लागी ल्होसार कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७५,०००/-
२	जेष्ठ, अपाङ्ग तथा एकल नागरिक विशेष कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
३	वडा स्तरिय खेलकुद कार्यक्रम	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
४	कालेश्वरी आ.वि. आवश्यकताको आधारमा खर्च गर्न	२५३११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,७५,०००/-
५	कालिदेवी आ.वि. आवश्यकताको आधारमा खर्च गर्न	२५३११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७५,०००/-
६	सरस्वती मा.वि. आवश्यकताको आधारमा खर्च गर्न	२५३११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
७	सालघारी आ.वि. आवश्यकताको आधारमा खर्च गर्न	२५३११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७५,०००/-
८	चन्दनपुर स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन	२५३१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
९	चन्दनपुर युवा क्लबको लागी खेलकुद सामग्री	२५३१५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७५,०००/-
१०	महांकाल युथ क्लबको लागी खेलकुद सामग्री	२५३१५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७५,०००/-
११	खानेपानी व्यवस्थापन	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००/-
१२	च्यानडाँडा च्यानपाटी व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-

महाक्षात् गाउँपालिका वडा नं. ६

१	अनुशासन, लगनशिलता र सकारात्मक बिकासको लागी दुलादुर्तुंग खेलकुद कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
२	बालबालिका, जेष्ठ नागरीक, अपाङ्ग तथा एकल महिलाको आत्मबल उच्च बनाउन भेटघाट तथा प्रोत्साहन कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
३	स्थानिय चाडपर्व प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००/-
४	श्री ५ महेन्द्र मा.वि.	२५३११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
५	श्री गुमराड आधारभुत विद्यालय	२५३११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-
६	श्री ज्वालादेवि आधारभुत विद्यालय	२५३११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
७	श्री बागमती आधारभुत विद्यालय	२५३११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००/-
८	च्यान थुम्का च्यानपाटी निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-
९	सार्वजनिक धारा निर्माण २ ओटा	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००/-
१०	बैनिघाट चिता चौको निर्माण	३११५९	बागमती प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२,००,०००/-

६.६ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित (सम्पुरक अनुदान)

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	जर्मा
१	गोटीखेल देखी मानीखेल पिच सडक विस्तार	२६३१२	वाम्ती प्रदेश - सम्पुरक अनुदान चालु	५६,३९,०००/-
२	बैतरणीधाम सुधार एवं पुर्वाधार निर्माण आयोजना	२६३१२	वाम्ती प्रदेश - सम्पुरक अनुदान चालु	५५,८०,०००/-

६.७ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शार्त अनुदान)

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	जर्मा
१	आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षकरकम्चारीहरू समेत)	२११११	नेपाल सरकार - शार्त अनुदान चालु	५,६५,००,०००/-
२	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक र कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	२११११	नेपाल सरकार - शार्त अनुदान चालु	१,४७,००,०००/-
३	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायको लागि सञ्चार खर्च	२२११२	नेपाल सरकार - शार्त अनुदान चालु	५,०००/-
४	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक परिश्रमिक, चाडपर्व खर्त तथा पोशाक खर्च	२२४१३	नेपाल सरकार - शार्त अनुदान चालु	८,२१,०००/-
५	आधारभूत तथा आकस्मिक सेवाको सुनिश्चिततका लागि औषधीको आपूर्ति र उपयोग, सम्बन्धित कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन (अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	२२६११	नेपाल सरकार - शार्त अनुदान चालु	७५,०००/-
६	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक दैनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायत खर्च	२२६१२	नेपाल सरकार - शार्त अनुदान चालु	१,०२,०००/-
७	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक सूचना संकलन, भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै चौमासिक एवं बार्षिक समिक्षा	२६३११	नेपाल सरकार - शार्त अनुदान चालु	१,००,०००/-
८	बायोग्यास जडान	२६३११	नेपाल सरकार - शार्त अनुदान चालु	२,००,०००/-
९	(१) आयोजना सम्बन्धी अभियुक्तकरण कार्यक्रम सञ्चालन (२) दर्ता सिविर सञ्चालन सम्बन्धी अभियुक्तकरण/कार्यशाला/तालिम कार्यक्रम सञ्चालन (३) गुनासो सुनुवाइ सम्बन्धी अभियुक्तकरण कार्यक्रम सञ्चालन। सहभागीहरू: हरेक वडाका प्रतिनिधी, स्थानीय CSO, स्थानीय निकायका अन्य क	२६३१२	नेपाल सरकार - शार्त अनुदान चालु	१,७०,०००/-

महाक्षेत्र गाउँपालिका

१०	१) समाजमा रहेका कुरीति, कुप्रथा, लैन्जिक हिंसा, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विश्वदृ सचेतनामूलक कार्यक्रम तथा अभियान संचालन २) महिला विकास कार्यक्रमद्वारा प्रवर्दित महिला सहकारी संस्थाहरूको सुटूटीकरण एवं स्थानीय तहको महिला उद्यमी संजाल स्थापनाको लागि सहजीक	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,००,०००/-
११	Artificial Insemination सम्बन्धी कार्यक्रम	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,४७,०००/-
१२	अन्य विविध खर्च-Mobilization of CSOs, Civic Groups, NGOs for increased social accountability	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१३,०००/-
१३	अन्य विविध खर्च-Periodic meeting costs of LGPCC	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	२२,०००/-
१४	आधारभूत तथा आकस्मिक सेवाको लागि औषधि र स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्री (PPE बाहेक) खरिद तथा औषधि लगायतका सामग्रीको ढुवानी तथा रिप्याकिंग र वितरण समेत	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	९,५०,०००/-
१५	आर्थिक स्थिति कमजोर रहेका पुनःउपचारमा रहेका पी.बि.सी. बिरामीहरूलाई उपचार अवधिभर पोषण खर्च तथा सम्पर्क परीक्षण	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	६,०००/-
१६	इन्टरनेट सेवा शुल्क	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,२०,०००/-
१७	उपचार केन्द्रहरूमा आकस्मिक अवस्थामा औषधि एवं ल्याब सामग्री ढुवानी, कार्यक्रमका लागि आवश्यक स्टेशनरी, ट्राली सीट लगायतका फर्म फर्मेट फोटोकपी, कार्यक्रमको नियमित अनुगमन तथा मुल्यांकन, स्थलगत अनुशिक्षण, क्षयरोगका बिरामीको चौमासिक कोहर्ट विश्लेषण र ई-टि.बि रज	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,६५,०००/-
१८	कृषक दर्ता व्यवस्थापन कार्यक्रम	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	३,००,०००/-
१९	कृषि तथा पशुपन्थी सम्बन्धि तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,००,०००/-
२०	कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरूको रोकथाम, नियन्त्रण तथा नियरानीका लागि सरोकारवाला सँगको अन्तरक्रिया तथा RRT, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	२५,०००/-
२१	घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता सिविर सञ्चालन	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,८९,०००/-
२२	डेंगु लगायतका किटजन्य रोगहरूको नियन्त्रणका लागि लाम्खुडेको वासस्थान खोजी गरी लार्भा नष्ट गर्ने अभियान संचालन गर्ने तथा सरोकार वालाहरूसँग अभिमुखिकरण गर्ने	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,५५,०००/-

महाक्षेत्र गाउँपालिका

२३	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	२१,५४,०००/-
२४	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	५,०५,०००/-
२५	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	३,५७,०००/-
२६	नीतिगत, प्रशासनिक तथा व्यबस्थापन खर्च	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,००,०००/-
२७	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	७९,०००/-
२८	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,१२,०००/-
२९	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	४,७७,०००/-
३०	प्रतिष्पर्धामा छनौट भएका व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाहरु मार्फत उद्यमीको स्तरोन्नति (आवश्यकता पाहिचानका आधारमा पुनर्तज्जगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	४,००,०००/-
३१	प्रतिष्पर्धामा छनौट भएका व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाहरु मार्फत लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१९,६०,०००/-
३२	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	११,६३,०००/-
३३	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	८,२२,०००/-
३४	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	४९,५०,०००/-
३५	प्राविधिक सहायकको तलब	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	३,६७,०००/-
३६	प्राविधिक सहायकको पोसाक	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१०,०००/-
३७	पशुपंक्षी आदीबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्ड फ्लु, AMR, सिएप्सर्कोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सर्वारोग सम्बन्धि रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	२०,०००/-

महाङ्काल गाउँपालिका

३८	पालिकास्तरमा खोप र सरसफाई प्रवर्धन कार्यक्रमको समिक्षा, सूक्ष्म योजना अध्यावधिक र पालिका खोप समन्वय समितिको अभियुक्तिकरण समेत पालिका स्तरमा २ दिन, बडा खोप समन्वय समितिको स्वास्थ्य संस्था, बडा स्तरमा अभियुक्तिकरण १ दिन तथा पूर्ण खोप सुनिश्चताको लागी घरधुरी सर	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,५२,०००/-
३९	पोषण कार्यक्रम	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	४,०८,०००/-
४०	बाह्य खोप केन्द्र बाट गुणस्तरिय खोप सेवा प्रदान गर्न खोप केन्द्रमा व्यवस्थापनको लागि फर्निचर व्यवस्था, सम्बन्धित बडा खोप समन्वय समिति मार्फत तयारी एवं खरिद, ३००० खोप केन्द्रमा प्रति खोप केन्द्र रु १०००० दरले, कमितमा टेवल १, कुर्सी १ र सानो बेज्च १ र हात	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	४०,०००/-
४१	बिद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा तथा विद्यालय नर्स परिचालन	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	२९,०००/-
४२	बिद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा, आमा समूह तथा स्थानीय तहमा स्वास्थ्यका लागि सामाजिक व्यवहार परिवर्तन प्रवर्धन अभियान	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,००,०००/-
४३	भैसीको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम संचालन	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	२५,००,०००/-
४४	मेशिनरी आजार तथा फर्निचर मर्मत सम्भार (सेवा केन्द्र सञ्चालनार्थ)	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	४२,०००/-
४५	मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालनार्थ)	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	६०,०००/-
४६	महाङ्कालस्थान, लोयोडाँडा सेपीले झो.पु, महाङ्काल गाउँपालिका, लालितपुर	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	४०,००,०००/-
४७	महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयको कार्य क्षेत्र (महिला, बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक तथा यौनिक तथा लैगिक अल्पसंख्यक) का तथ्यांक संकलन तथा अद्यावधिक गरि महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयमा पठाउनका लागि	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,००,०००/-
४८	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	८,००,०००/-
४९	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्तरेणा सेवा, न्यानो झोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	५,००,०००/-
५०	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,००,०००/-

महाक्षेत्र गाउँपालिका

५१	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च, वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	८,००,०००/-
५२	राष्ट्रिय र स्थानीय महत्वका खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा टेवा पुर्याउने वाली वस्तको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम संचालन	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	२४,००,०००/-
५३	रोजगार संयोजकको तलब	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	४,६८,०००/-
५४	रोजगार संयोजकको पोसाक	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	१०,०००/-
५५	रोजगार सेवा केन्द्रको संचालन खर्च	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	६४,०००/-
५६	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढीकरण	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	१,८९,०००/-
५७	लागत साझेदारीमा भैंसी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	१८,८०,०००/-
५८	व्यक्तीगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली सञ्चालनार्थ बडा कार्यालयहरूको लागि डेक्स्टप कम्प्युटर, प्रिन्टर, स्क्यानर तथा 4G Wireless Dongol खरिद	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	५,२५,०००/-
५९	बाखापालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	२९,५३,०००/-
६०	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	१,१७,०००/-
६१	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	८३,०००/-
६२	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	५,००,०००/-
६३	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	१,७९,०००/-
६४	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	१०,८०,०००/-
६५	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	२,५३,०००/-
६६	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	३,०५,०००/-
६७	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	१८,३८,०००/-
६८	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	४,३१,०००/-
६९	विपन्न श्रमिकको ज्याला (दैनिक रु. ५१७* संख्या १००* दिन १००)	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	५१,७०,०००/-
७०	विपन्न श्रमिकको ज्याला (दैनिक रु. ५१७* संख्या १००* दिन १००)	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	२२,०००/-

महाक्षेत्र गाउँपालिका

७१	विभिन्न सरुवारोग, नसर्ने रोग, जुनोटिक, मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्ध अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा दिवसहरु Hypertension, Diabetes, COPD, Cancer Days, आत्महत्या रोकथाम दिवस, मानसिक स्वास्थ्य दिवस, अल्जाईमर दिवस, रेबिज दिवस, विश्व औलो दिवस) मनाउने	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,००,०००/-
७२	विरामीको लागि ओ.पि.डि.टिकट (कार्वन कपी सहितको) छपाई	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	७५,०००/-
७३	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	९५,०००/-
७४	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	५,७१,०००/-
७५	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,३४,०००/-
७६	सञ्चार सामग्री प्रसारण तथा छपाई (सञ्चार र पहुँच अभियान सञ्चालन)	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	८३,०००/-
७७	स्थानीय तह भित्रका स्वास्थ्यकर्मीहरु, म.स्वा.स्वय.से. का लागि आधारभूत तथा आकर्षिक सेवा अन्तर्गत आँखा, नाक, कान, घाटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्बन्धी प्राथमिक उपचार बारे अभिमुखिकरण र तालिम	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,००,०००/-
७८	स्थानीय तहका कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरुको लागि अनुगमन तथा मुल्याकान खर्च	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	४८,०००/-
७९	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलब, महारी भत्ता, स्थानीय भत्ता, पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	२,३२,००,०००/-
८०	स्थानीय तहको लैगिक हिंसा निवारण कोषमा रकम	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,००,०००/-
८१	सुधारिएको चुलो (बायोमास) प्रबिधि जडान	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	२,००,०००/-
८२	समुदायमा आधारित नवजात शिशु तथा बाल रोगको एकीकृत व्यवस्थापन (IMNCI) कार्यक्रम समिक्षा तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा onsite coaching	२६३१२	नेपाल सरकार - शास्त्र अनुदान चालु	१,००,०००/-

महाक्षेत्र गाउँपालिका

८३	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धी बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रबिधि हस्तान्तरण	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	१,४०,०००/-
८४	स्वास्थ्य चौकीको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यन्वयन, सुदूरढीकरण तथा समिक्षा (स्वास्थ्य चौकीको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रमको समिक्षा)	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	३,००,०००/-
८५	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निःशुल्क स्थानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	४,९५,०००/-
८६	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निःशुल्क स्थानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	८२,०००/-
८७	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निःशुल्क स्थानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	१,१६,०००/-
८८	सामाजिक परिचालक (पशुसेवा प्रा.)	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	३,२०,०००/-
८९	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निःशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	१,८७,०००/-
९०	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निःशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	७,९९,०००/-
९१	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निःशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	१,३२,०००/-
९२	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	६६,०००/-
९३	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	२,३६,०००/-
९४	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	८२,०००/-
९५	सौर्य ऊर्जा प्रबिधि जडान	२६३१२	नेपाल सरकार - शासर्त अनुदान चालु	३,००,०००/-

६.८ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विषेश अनुदान)

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	जरमा
१	सिसवन खानेपानी आयोजना	२६३१२	नेपाल सरकार - विषेश अनुदान चालु	१,५०,००,०००/-

महाङ्गाल गाउँपालिका

६.९ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	जरमा
१	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागी समुदायमा आधारीत पुनर्स्थापन सहयोग कार्यक्रम	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	३,००,०००/-
२	एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम संचालन निरन्तरता तथा विस्तार	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	१५,६५,०००/-
३	ज्यामिरे ट्रावाखर खानेपानी आयोजना	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - विषेश अनुदान चालु	३०,००,०००/-
४	न्युनतम सेवा मापदण्ड (Minimum Service Standard-MSS) सुधारका लागी स्वास्थ्य संस्था (प्रा.स्वा.के. र हे.पो.) लाई सशर्त अनुदान	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	३,००,०००/-
५	पुर्वाधार भएका स्वास्थ्य संस्थामा १५ सय्या सम्मको अस्पताल संचालन निरन्तरता (चालु) मानिखेल हे.पो. महाकाल गाउँपालिका	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	६०,००,०००/-
६	प्रारम्भिक बाल विकास कक्षाका शिक्षकहरूलाई प्रोत्साहन खर्च	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	५,५९,०००/-
७	बाबु आमा बिहिन बालबालिका संरक्षण कार्यक्रम	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	७२,०००/-
८	बाल मैत्री स्थानिय तह घोषणा प्रोत्साहन कार्यक्रम	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	३,००,०००/-
९	बाल विवाह अन्त्यका लागी समुदाय परिचालन कार्यक्रम	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	३,००,०००/-
१०	भैसी प्रवर्धन कार्यक्रम	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	१२,५०,०००/-
११	महाङ्गाल गा.पा. वडा नं. १ बलबहादुरको घर देखी लामिङडांडा हुदै तोडके सम्मको मोटरबाटो निर्माण	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	२०,००,०००/-
१२	महाङ्गाल ठुलादुरुङ्ग वडा नं. ६ महेन्द्र मा.वि. हुदै हेल्टर मोटर बाटो	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	२०,००,०००/-
१३	महाङ्गाल पा.पा. वडा नं. २ मानिखेल सामुदायिक भवन निर्माण	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	२०,००,०००/-
१४	महाङ्गाल पा.पा. वडा नं. ४ गलेश्वर मा.वि. पार्क निर्माण	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	२०,००,०००/-
१५	महाङ्गाल पा.पा. वडा नं. ५ युवा भवन निर्माण	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	२०,००,०००/-
१६	महिला स्वस्थ्य स्वाम सेविकाहरुका लागी संचार खर्च	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	१,३५,०००/-
१७	स्थानिय तहमा मिनी डिजिटल मोबाइल माटो ल्याब स्थापना तथा परिक्षण कार्य संचालनको लागी सशर्त अनुदान	२६३१२	वाम्पती प्रदेश - शासर्त अनुदान चालु	५,००,०००/-

६.१० त्रैर सरकारी संस्था द्वारा प्रस्तावित बजेट

ग्रामिण सामुदायिक संस्था विकास	७७ लाख
भ्वायस अफ चिल्ड्रेन	८९ लाख
लुनिभा	१० लाख ३६ हजार
साहस नेपाल	
शान्ति फाउन्डेशन	
नेपाल रेड क्रस सोसाइटी	
पुर्णिमा परियोजना	

७. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट आ.व. २०७७/०७८ मा संचालन हुने योजनाहरू :

सि.नं	आयोजनाको नाम	वडा नं
१	समन्डोल खोला देखि लिंगडाँडा हुँदै चित्तली डाँडा जाने बाटो मर्मत	वडानं.१
२	माईलि महांकाल सिरिस फेदी मन्दिर स्थल निर्माण	वडानं.१
३	गोलछाप्रा रातागोठ बुखेल गोरेटो बाटो निर्माण	वडानं.१
४	छ्यासे डाँडा टोडके गोरेटोबाटो निर्माण	वडानं.१
५	कतवन देखि गुरुम सम्मको बाटो नाली सुधार	वडानं.२
६	मूल खोला देखि मानिखेल सम्म सोलीड	वडानं.२
७	मुख्य सडक डेन मर्मत तथा सरसफाई (वडा नं २ अन्तर्गत)	वडानं.२
८	देउराली देखि कालेश्वर मन्दिर जाने खुड्किला निर्माण	वडानं.३
९	पराटुफेदी बस्ति संरक्षण	वडानं.३
१०	धमिखोला बस्ति संरक्षण	वडानं.३
११	मुख्य सडक डेन मर्मत तथा सरसफाई (वडा नं ३ अन्तर्गत)	वडानं.३
१२	बैतरणी देखि चनदुंगा जाने गोरेटोबाटो निर्माण	वडानं.३
१३	घडेखोला प्रहरी चौकी खोर जाने मोटरबाटो	वडा नं ४
१४	गाईखोला सिरचौर मोटरबाटो	वडा नं ४
१५	भसाउँ चनदेवी देखि सिम्टार हुँदै गुरुम सम्म सिडी बाटो निर्माण	वडा नं.५
१६	ओखलदुंगा-गोलेटोल रानिखोप गोरेटोबाटो निर्माण	वडा नं.५
१७	नमन्डोल खोला देखि महांकाल स्थान मैदानमा ढुँगा सोलिङ्ग	वडा नं.५
१८	पधेराडाँडा-सेतिभिर गोरेटो बाटो निर्माण	वडा नं.५
१९	फेदीखोला ट्वाखर सिडी बाटो निर्माण	वडा नं.५
२०	जुरेखोला सिरुडाँडा गोरेटो बाटो	वडा नं.५
२१	भैरबथुम मोटरबाटो ढुँगा सोलीड	वडा नं.६
२२	गुमराड आ.बि वाल निर्माण	वडा नं.६
२३	हुचिटार-हेल्टार मोटरबाटो सोलीड	वडा नं.६
२४	वडा सूचना संकलन तथा विवरण अध्यावधिक गर्न (विभिन्न शाखासंग समन्वय गरी)	वडा नं.६

८. महाङ्गाल गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०७७

महाङ्गाल गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७७/२०७८ को सेवा र कार्यहरुको लागि स्थानिय सञ्चित कोषवाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमाव्यवस्था गर्न बनेको विधेयक

सभाबाट स्वीकृत मिति: २०७७०३।१६ गते

प्रस्तावना:

महाङ्गाल गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७७/०७८ को सेवा र कार्यहरुको लागि सञ्चित कोषवाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाच्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२९ को उपधारा (२) बमोजिम महाङ्गाल गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यस ऐनको नाम “महाङ्गाल गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७७” रहेको छ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. आर्थिक बर्ष २०७७/०७८ को निमित्त सञ्चित कोषवाट रकमखर्च जर्ने अधिकार:

- (१) आर्थिक बर्ष २०७७/०७८ को निमित्त गाउँकार्यपालिका, बडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लिखित चालू खर्च, पूँजिगत खर्च र वित्तिय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम रु. ३७,९४,४९,०२०।- (अक्षरसु पैरिस करोड चौरानब्बे लाख उन्नान्चास हजार बिस) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषवाट खर्च गर्न सकिन्छ।

३. विनियोजन:

- (१) यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषवाट खर्च गर्ने अधिकार दिइएको रकम आर्थिक बर्ष २०७७/०७८ को निमित्त महाङ्गाल गाउँपालिकाको गाउँकार्यपालिका, बडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरिएको छ।
(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कार्यपालिका, बडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरेको रकम मध्ये कुनैमा वचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाउँ कार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकवाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ। यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकवाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको २५ प्रतिशतमा नबढने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुवाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षक तर्फ सार्न र वित्तिय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्च तर्फ विनियोजित रकम व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन।
(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि एक शीर्षकवाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको २५ प्रतिशत भन्दा बढने गरी कुनै एक भन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम सार्न परेमा गाउँसभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ।

महाकृत गाउँपालिका

अनुसूचि-१
 (दफा २ संग सम्बन्धित)
 नेपालको संविधानको धारा २२९ (२) बमोजिम

क्र.सं.	अनुदान संख्या	शीर्षकको नाम	चालु रक्त	पूँजीगत	जर्ना
१		गाउँकार्यपालिका	५०००००००	१०४४४९०२०	१५४४४९०२०
२		बडा समिति		३०००००००	३०००००००
३		विषयगतशाखा			
४		संघीय शास्त्र	१४४५०००००		१४४५०००००
५		प्रदेश शास्त्र	२१२८१०००		२१२८१०००
६		संघीय सरकार विषेश अनुदान		१५००००००	१५००००००
७		प्रदेश सम्पुरक अनुदान		११२१९०००	११२१९०००
८		प्रदेश सरकार विषेश अनुदान		३००००००	३००००००
कुल जर्ना			२१५७८९०००	१६३६६०२०	३७९४४९०२०

सञ्चित कोषवाट विनियोजन हुने रकम रु. ३७,९४,४९,०२०।- मात्र।

८. आर्थिक विधेयक, २०७७

महाङ्कालको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

स्वीकृत मिति: २०७७/०३/१६

प्रस्तावना:

महाङ्काल गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाज्ञानीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम महाङ्काल गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारंभ:

- (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०७७” रहेको छ।
(२) यो ऐन २०७७ साल श्रावण १ गतेदेखि महाङ्काल गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ।

२. सठनपति कर:

गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कररघरजग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

३. भूमि कर (मालपोत):

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

४. घर वहाल कर:

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, घोरेज, गोदाम, ठहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पौरै आशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ।

५. व्यवसाय कर:

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

६. जडिबुढी, कवाडी र जीवजन्तु कर:

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुढी, बनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरि एको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिड, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेबापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

७. सवारी साधन कर:

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ।

८. विज्ञापन कर:

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ।

९. मनोरन्जन कर:

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि, बमोजिम हुनेछ।

१०. बहाल बिटौरी शुल्क:

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोहि अनुसूचिमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

महाक्षेत्र गाउँपालिका

११. पार्किङ शुल्क:

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूचि (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

१२. ट्रेकिङ, क्रोयोकिङ, व्यानोइङ, बन्जी जापिङ, जिपफ्लायर र न्यापठीङ शुल्क:

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, क्रोयोकिङ, व्यानोइङ, बन्जी जापिङ, जिपफ्लायर र न्यापठीङसेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवार अनुसूचि (११) बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

१३. सेवा शुल्क, दस्तर:

गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची जद मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।

१४. पर्यटन शुल्क:

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूबाट अनुसूची १३ मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ। तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ।

१५. कर छुट:

यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन।

१६. कर तथा शुल्क संकलन सञ्चालनिधि कार्यविधि:

यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ।

कर तथा सेवा शुल्कहरूका दरहरु आ.व. २०७७/०७८

अनुसूचि-१

(दफा २ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउन सक्ने

एकीकृत सम्पति करको दर

- घरजग्गा कर लाने क्षेत्रहरूको जग्गाको मुल्याङ्कन गर्दा सोको प्रयोजनको निमित्त गठन स्थानीय समितिले तोके बमोजिम हुनेछ। यसरी नतोकिएको हकमा रजिष्ट्रेशन प्रयोजनको लागि मालपोत कार्यालयले तोकेको दर बमोजिम जग्गाको मुल्याङ्कन गरिनेछ।
- एकीकृत सम्पति करको दर यस पालिकामा लागुनभएको हुनाले एकमुस्ट प्रति घरधुरी रु. २५०।-

अनुसूचि-२

(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउन सक्ने

भूमि कर (मालपोत) को दर आ.व. २०७७/०७८ को लागि मात्र

सि.न.	वर्ग	प्रति रोपनी		थप प्रति रोपनी र कम	
		सरनको रकम	खेत	पाखो	खेत
१.	कालोपत्रे सडकमा जोडिएका जग्गा एक रोपनी सम्मको प्रति आना रु. ५।- र सो भन्दा बढीमा प्रति रोपनी रु. २५।-	रु. २५।-	रु. २५।-	रु. २५।-	रु. २५।-
२.	मोटरबाटोमा (ग्रामेल माटो सडक) जोडिएका जग्गा प्रति आनाको रु. ५।- र सो भन्दा बढीमा प्रतिरोपनी रु. २०।-	रु. २०।-	रु. २०।-		
३.	खेतीयोग्य जमित बाँको राखेमा प्रति रोपनी	रु. ३०।-	रु. ३०।-		

- COVID-19 को संक्रमणको प्रभावको कारण आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रमा परेको असरले गर्दा विगत बर्षमा लिइएको मालपोत दरमा ५०% छुट दिने निर्णयबाट।

महाराष्ट्र गाउँपालिका

अनुसूचि-३
(दफा ४ सँग सम्बन्धित)
गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउन सक्ने
घर वहाल करको दर

१. घर वहाल कर १०% लागू गर्ने

अनुसूचि-४
(दफा ५ सँग सम्बन्धित)
गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउन सक्ने
व्यवसाय करको वार्षिक दर

१. व्यापारिक वस्तु:

क्र.सं.	शिरक	वार्षिक करको दर
१	थोक तथा खुद्रा चुरोट पसल (डिलर समेत)	रु.१०००/-
२	मदिरा पसल थोक (डिलर समेत)	रु.२०००/-
३	मदिरा पसल खुद्रा	रु.१५००/-
४	सुनचाँदीरज्वेलरी पसल (निर्माण मर्मत र खरिद विक्री समेत)	रु.५००/-
५	सुनचाँदीरज्वेलरी पसल (निर्माण विक्री समेत)	रु.५००/-
६	भिडियो सिडी क्यासेटरअडियो सिडी क्यासेट विक्री पसल	रु.५००/-
७	डिपार्टमेन्टल स्टोर	रु.१०००/-
८	निर्माण समाग्री, सिमेन्ट, रड, कर्कटपाता फिटिङ्ग्स आदिको विक्रेता (डिलर समेत)	रु.१५००/-
९	निर्माण समाग्री, सिमेन्ट, रड, कर्कटपाता फिटिङ्ग्स आदिको खुद्रा विक्रेता	रु.१०००/-
१०	कम्प्युटर विक्रेता	रु.१०००/-
११	विद्युतिय सामग्री विक्रेता	रु.१०००/-
१२	टिभि, डेक, रेडियो, क्यासेट प्लेयर तथा क्यामरा पसल (डिलर समेत)	रु.१०००/-
१३	टिभि, डेक, रेडियो, क्यासेट प्लेयर तथा क्यामरा पसल (खुद्रा विक्री तथा मर्मत)	रु.१०००/-
१४	कार्पेट तथा फर्नीसिङ सामग्री विक्रेता	रु.१०००/-
१५	पेट्रोलियम पदार्थ (विक्रेता पेट्रोल पम्प)	रु.२०००/-
१६	खाद्यन्न तथा किराना थोक पसल (क श्रेणी)	रु.१०००/-
१७	खाद्यन्न तथा किराना थोक पसल (ख श्रेणी)	रु.८००/-
१८	खाद्यन्न तथा किराना थोक पसल (ग श्रेणी)	रु.७००/-
१९	कपडा पसल/रेडिमेड स्टोर्स (क श्रेणी)	रु.१०००/-
२०	कपडा पसल/रेडिमेड स्टोर्स (ख श्रेणी खुद्रा)	रु.८००/-
२१	कपडा पसल/रेडिमेड स्टोर्स (ग श्रेणी खुद्रा)	रु.७००/-
२२	कपडा पसल (थान) तथा सिरक, डसना, तकिया, तयारी र विक्री पसल	रु.१०००/-
२३	स्टेसनरी पुस्तक तथा पत्रपत्रीका पसल (क श्रेणी)	रु.१०००/-
२४	स्टेसनरी पुस्तक तथा पत्रपत्रीका पसल (ख श्रेणी)	रु.८००/-

महाकृत गाउँपालिका

२५	स्टेसनरी पुस्तक तथा पत्रपत्रीका पसल (ग श्रेणी)	रु.७००।-
२६	थोक तथा खुद्रा रेडीमेड जुता चप्पल पसल (क श्रेणी)	रु.१००।-
२७	थोक तथा खुद्रा रेडीमेड जुता चप्पल पसल (ख श्रेणी)	रु.८००।-
२८	थोक तथा खुद्रा रेडीमेड जुता चप्पल पसल अन्य गिफ्टका सामग्री विक्रेता	रु.१००।-
२९	छाला जुता चप्पल (स्थानीय स्तरमा निर्माण गरी) विक्री मर्मत पसल	रु.५००।-
३०	होजियारी उनी धागो पसल	रु.५००।-
३१	पान पसल	रु.५००।-
३२	फलफुल पसल	रु.५००।-
३३	फलफुल तथा सब्जी पसल	रु.५००।-
३४	कोल्ड स्टोर पसल	रु.५००।-
३५	मोटरसाइकल, टेम्पो तथा साइकल विक्रेता	रु.१००।-
३६	हेभी इक्युमेन्ट वस, ट्रक, टयाक्टर तथा कार विक्रेता	रु.२००।-
३७	सहकारी व्यवसाय दर्ता, कारोवारको आधारमा १० लाख सम्म ५० लाख सम्म १ करोड सम्म १ करोड भन्दा माथि	रु.१००।- रु.६००।- रु.१५००।- रु.३५००।-

२. विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवसायिक सेवा

विशेषज्ञ परामर्श तथा व्यवसायिक सेवा		वार्षिक करको दर
१	चिकित्सक	रु.१००।-
२	कविराज	रु.५०।-
३	इन्जिनियर	रु.१००।-
४	कानून व्यवसायी	रु.१००।-
५	लेखा परीक्षक	रु.१००।-
६	दन्त चिकित्सक	रु.१००।-
७	अनुसन्धानकर्ता तथा परामर्श दाता	रु.१००।-
८	कम्प्युटर एनालिष्ट तथा प्रोग्रामर	रु.१००।-
९	बिमा एजेन्ट	रु.१००।-
१०	सर्भेयर	रु.१००।-
११	अनुवादक	रु.५०।-
१२	पशु चिकित्सक	रु.५०।-
१३	शेयर दलाल	रु.१००।-
१४	सामान दुवानीकर्ता तथा कम्पनी	रु.५०।-
१५	संस्थागत पेट्रर	रु.५०।-

महाकृत गाउँपालिका

३. निर्माण व्यवसाय:

गाउँपालिकामा प्रधान कार्यालय भएको निर्माण व्यवसायहरुको दर्ता, नविकरण र नामसारी शुल्क देहाय बमोजिम हुनेछ।

क.	निर्माण व्यवसायी क श्रेणी	रु.८,०००।-
ख.	निर्माण व्यवसायी ख श्रेणी	रु.७,०००।-
ग.	निर्माण व्यवसायी ग श्रेणी	रु.६,०००।-
घ	निर्माण व्यवसायी घ श्रेणी	रु.५,०००।-

४. उत्पादन गुलक उद्योग:

कोरा माल वा अर्धप्रशोधित माल वा खेर गईरहेको वा अन्य माल समान प्रयोग वा प्रशोधन गरी माल सामान उत्पादन गर्ने उद्योग व्यवसायमा रु.१,०००।- (एक हजार रुपैया)

५. उत्पादन गुलक उद्योग:

जलश्रोत, वायु, सौर्यशक्ति, कोइला, प्राकृतिक तेल, ग्यास, अन्य स्रोतहरुवाट उर्जा पैदा गर्ने उद्योग व्यवसाय रु. १०००।- (एक हजार रुपैया)

६. कृषि तथा वनजन्य उद्योग:

मूलतः कृषि तथा वनजन्य उद्योग (मूलत कृषि वन पैदावरमा आधारित उद्योग व्यवसायमा) खनीज उद्योग:

क.	फर्निचर उद्योग निर्माण खरिद तथा विक्री	रु.२०००।-
ख.	राईस मिल	रु.१०००।-
ग.	चिया प्रशोधन उद्योग	रु.१०००।-
घ.	अदुवा, कुच्चो उद्योग तथा संकलनरखरिद विक्री केन्द्र	रु.१०००।-
ड.	अलैची संकलन तथा खरिदरविक्री केन्द्र	रु.५००।-
च.	चिराइतो संकलन तथा खरिदर विक्री केन्द्र	रु.५००।-
छ.	अन्य जडिवुटी संकलन प्रशोधन तथा खरिद विक्री केन्द्र	रु.१०००।-
ज.	पहाडी कागज उद्योग	रु.५००।-

७. खनिज उद्योग:

क.	खनीज उत्खनन् वा प्रशोधन गर्ने उद्योग व्यवसायमा	रु.२०००।-
ख.	खानेपानी प्रशोधन गर्ने व्यवसाय	रु.१०००।-

८. पर्यटन उद्योग:

पर्यटक, आवास, मोटेल, होटेल, रेष्टरान, रिसोर्ट, ट्राभल एजेन्सी, स्कीइड, ज्लाइडिङ, वाटर च्यापिटड, पोनी ट्रैकिङ, पदयात्रा, हटाएर च्यालुनिङ, प्यारा सेर्लिड, गल्फकोर्स, पोलो, अश्वारोहण आदि उद्योग व्यवसाय

क.	होटेल चिया नास्ता मिठाई पसल	रु.१०००।-
ख.	होटेल चिया नास्ता खाना समेत	रु.१०००।-
ग.	लज (गेष्टहाउस मात्र)	रु.१५००।-
घ.	होटेल एण्ड लज चिया नास्ता तथा खानासमेत	रु.१५००।-
ड.	खुवा उद्योग वार्षिक	रु.२०००।-
च.	दुध डेरी वार्षिक	रु.१०००।-
छ.	चिस्यान कम्पनी वार्षिक	रु.५०००।-
ज.	टावर CDMA, NTC, NCELL / WIFI	रु.१२००।-

महाराष्ट्र गाउँपालिका

भ.	होटेल एण्ड लज (गोष्ठहाउस अटयाच कोठासमेत)	रु.२०००/-
ज.	होटेल एण्ड लज (अटयाच कोठा सहित समिनार हल उपलब्ध)	रु.२५००/-
ट.	रिसोर्ट	रु.२५००/-
ठ.	ट्रैकिंड एण्ड ट्रॉभल एजेन्सी	रु.१०००/-
ड.	होटल संचालनी तालिम सञ्चालन गर्ने होटलरइन्सिट्युट	रु.१०००/-
ढ.	होम स्टे सेवा संचालन	रु.१०००/-

९. सेवा उद्योग:

क.	छापाखाना, परामर्श सेवा, जिनिङ्ग तथा वेलिङ्ग, चलचित्र व्यवसाय, सार्वजनिक परिवहन व्यवसाय, फोटो-ग्रफी, प्रयोगशाला, हवाई सेवा, शित भण्डार आदि उद्योग व्यवसायमा	रु.२०००/-
ख.	छापाखाना अफसेट प्रिण्टिंग प्रेस	रु.२०००/-
ग.	छापाखाना (स्क्रिन प्रिन्टको सेवा सहित)	रु.२०००/-
घ.	छापाखाना (स्क्रिन प्रिन्टको सेवा मात्र)	रु.१०००/-

१०. निर्माण उद्योग:

क.	सडक, पूल, रोपवे, रेलवे, ट्रॅलिवस, टनेललाईन, वृज तथा औद्योगिक, व्यापारिक एंव आवास कम्प्लेक्स आदि निर्माण गरी संचालन गर्ने उद्योग व्यवसायमा	रु. २०००/-
ख.	ग्रील उद्योग	रु.१०००/-

११. संचार सेवा:

क.	निजी क्षेत्रको हुलाक सेवामा	रु.५००/-
ख.	निजी क्षेत्रको टेलिफोन वा मोवाइल सेवा प्रदायक कम्पनी (शाखा मात्र)	रु.५००/-
ग.	टेलिफोन फ्याक्स र फोटोकपि सेवा (इमेल इन्टरनेट सहितको)	रु.५००/-
घ.	इमेल इन्टरनेट सेवा मात्र अथवा टेलिफोन फ्याक्स र फोटोकपि सेवा मात्र	रु.५००/-
ड.	निजी क्षेत्रको कुरियर सेवाको प्रधान कार्यालय	रु.५००/-
च.	निजी क्षेत्रको कुरियर सेवाको शाखा कार्यालय	रु.५००/-
छ.	छपाइ तथा प्रकाशन	रु.५००/-
ज.	टाइपिंग तथा कम्प्युटर डेक्सटप सेवा	रु.५००/-

१२. बितीय सेवा:

तितीय सेवा	करको दर (वार्षिक)
क. नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको वाहेक आर्थिक कारोबार गर्ने वाणिज्य बैंक	रु.१०००/-
ख. नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको आर्थिक कारोबार गर्ने विकास बैंक	रु.२०००/-
ग. आर्थिक कारोबार समेत गर्ने वित्तिय कम्पनीको मुख्य कार्यालय	रु.२०००/-
घ. वित्तिय कम्पनी शाखा कार्यालय	रु.१०००/-
ड. आर्थिक कारोबार गर्ने वित्तिय कम्पनीको शाखा कार्यालय	रु.१०००/-
च. विमा कम्पनीको शाखा कार्यालय	रु.१०००/-
छ. विदेशी मुद्रा सटही	रु.१०००/-
ज. घितोपत्र कारोबार	रु.१०००/-
झ. सहकारी बैंक	रु.१०००/-

महाराष्ट्र गाउँपालिका

१३. स्वास्थ्य सेवा:

स्वास्थ्य सेवा:		करको दर (वार्षिक)
क.	गैरसरकारी अस्पताल / सामुदायिक अस्पताल	रु. २०००/-
ख.	नर्सिंग होम	रु. २०००/-
ग.	मेडिकल हल / औषधी पसल (डाक्टरको सेवा तथा ल्याव सेवा)	रु. १०००/-
घ.	मेडिकल हल / औषधी पसल (ल्याव सेवा उपलब्ध)	रु. १०००/-
ड.	मेडिकल हल / औषधी पसल मात्र	रु. ५००/-

१४. शिक्षा सेवा:

शिक्षा सेवा		करको दर (वार्षिक)
क.	निजि क्षेत्रका स्कूल, क्याम्पस, विश्वविद्यालय	रु. ५०००/-
ख.	तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र	रु. २०००/-
ग.	टाईंपिङ तथा कम्प्युटर प्रशिक्षण संस्था डेक्सटप सेवा	रु. १०००/-
घ.	अन्तर्राष्ट्रीय तथा कम्प्युटर प्रशिक्षण केन्द्र	रु. १०००/-
ड.	टाईंपिङ तथा कम्प्युटर प्रशिक्षण केन्द्र	रु. १०००/-
च.	भाषा प्रशिक्षण संस्था	रु. १०००/-
छ.	गैर सरकारी संस्थाहरु	रु. १०००/-

१५. रम्त संभार सेवा:

रम्त संभार सेवा		करको दर (वार्षिक)
क.	हेभी इक्विपमेन्ट बस, ट्रक, कार, मोटर साइकल, टेम्पो रम्त केन्द्र	रु. १०००/-
ख.	हेभी इक्विपमेन्ट बस, ट्रक, तथा ट्रयाकटर रम्त केन्द्र	रु. १०००/-
ग.	कार, मोटरसाइकल, टेम्पो तथा साइकल रम्त केन्द्र	रु. १०००/-
घ.	रेडियो, टि.भी. घडी, मोबाइल रम्त केन्द्र	रु. ५००/-

१६. अन्य सेवा:

सेवा		करको दर (वार्षिक)
क.	श्रृंगार पसल	रु. १०००/-
ख.	फोटो स्टुडियो	रु. १०००/-
ग.	सैलुन/हजाम सेवा	रु. ५००/-
घ.	सिलाई टेलरिङ सेवा	रु. १०००/-
ड.	मासु विक्रेता/फ्रेस हाउस	रु. १०००/-
च.	फुल तथा विरुवा विक्रेता	रु. १०००/-
छ.	भाँडाकुँडा विक्रेता	रु. १०००/-
ज.	स्टील काठ फर्निचर विक्रेता	रु. १०००/-

१७. अन्य व्यवसाय:

व्यवसाय		करको दर (वार्षिक)
क.	पार्क, पिकनिकस्पट	रु. ५००/-
ख.	कृषि वित्तविज्ञ भण्डार	रु. ५००/-
ग.	पशु औषधी पसल	रु. ५००/-
घ.	कस्मेटिक पसल	रु. ५००/-

महाक्षेत्र गाउँपालिका

१८. नाथिको वर्गिकरणमा समावेश नभएका सेवा, व्यवसायको कारोबार र स्तर हेरी बार्षिक रु. २००।-

अनुसूचि -५
 (दफा ६ सँग सम्बन्धित)
 गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउन सक्ने
 जडिवुटि, कवाडी र जीवजन्तु कर

सि.नं.	करको ठिवरण	वार्षिक दर
१.	उन	प्रति के.जी ५० पैसादेखी १.५० पैसासम्म
२.	खोटो	प्रति के.जी १ रुपैया देखि २ रुपैयासम्म
३.	जडिवुटि	प्रति के.जी ५ रुपैया
४.	कवाडी	प्रति मिनिटक रु.५००।-
५.	जिव जन्तुको हाड छाला, सिङ, खुर	क. प्रति के.जी. १ रुपैया देखी ३ रुपैया सम्म ख. प्रति गोटा रु.१०० देखि रु.५००।- सम्म

अनुसूचि-६
 (दफा ८ सँग सम्बन्धित)
 गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउन सक्ने
 बिज्ञापन करको दर

सार्वजनिक स्थानमा राखिएको स्थायी होर्डिङ बोर्ड वर्ग फिट रु.१०।-
 पसलमा राखिएको स्थायी होर्डिङबोर्डरसाइन बोर्ड वार्षिक प्रति वर्ग फिट रु.१००।-

अनुसूचि-७
 (दफा १० सँग सम्बन्धित)
 गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउन सक्ने
 वहाल बिटौरी शुल्कको दर

- आफ्नो क्षेत्र भित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेको हाट बजार र सार्वजनिक स्थल, ऐलानी जग्गा वा बाटोको छेउमा अस्थायी पसल थाप्न दिए वापत प्रति वर्गफुट मासिक वहाल बिटौरी साविक गोटिखेल गा.वि.स. बजारमा रु. पाँच र बाँकी बुखेल, मानिखेल, कालेश्वर, चन्दनपुर, दुलादुर्जन्मा दुई रुपैया मात्र।

महाक्षेत्र गाउँपालिका

अनुसूचि-८
 (दफा १३ संग सम्बन्धित)
 गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र लगाउन सक्ने
 स्थानिय पूर्वाधार र उपलब्ध जाराईषको सेवा लाभने शुल्कको दर

क्र.सं.	विवरण	रकम	कैफियत
१.	घरबाटो सिफारिस पक्कीक सडक प्रति सिफारिस कच्ची मोटर वाटोको प्रति सिफारिस गोरेटो वाटोको जग्गाको प्रति सिफारिस बाटो नभएको	रु.१५००/- रु.८००/- रु.५००/- रु.३००/-	
२.	चार किल्ला सिफारिस पक्की सडकको प्रति सिफारिस कच्ची मोटरवाटो प्रति सिफारिस गोरेटो वाटो प्रति सिफारिस वाटो नभएको	रु.१५००/- रु.८००/- रु.५००/- रु.५००/-	
३	व्यक्तिगत घटना दर्ता सठबन्धि सिफारिस - पंजिकरण ऐन लागु हुनु अधिको जन्म प्रमाणीत र विवाह दर्ता प्रमाणीत - पंजिकरण ऐन लागु हुनु पछिको जन्म प्रमाणीत र विवाह दर्ता प्रमाणीत - पंजिकरण ऐन लागु हुनु अधिका सम्बन्धित विच्छेद प्रमाणीत - पंजिकरण ऐन लागु भए पछिको सम्बन्धित विच्छेद प्रमाणीत - बसाइसराई प्रमाणीत जानेलाई - बसाइसराई प्रमाणीत आउनेलाई - चारित्रिक सिफारिस तथा प्रमाणीत - बसोबास सिफारिस तथा प्रमाणीत	रु.५००/- रु.१०००/- रु.५००/- रु.१०००/- रु.१५००/- रु.१०००/- रु.५००/- रु.१०००/-	
४	उद्योग स्थापनाको लागि सिफारिस - घरेलु उद्योग स्थापनाका लागि सिफारिस - अन्य उद्योग स्थापनका लागि सिफारिस - व्यवसाय संचालन सिफारिस	रु.१०००/- रु.१०००/- रु.१०००/-	
५	बिद्युतिय टेलिफोन जडावको लागि सिफारिस - घरायसि प्रयोजन - व्यवसायी प्रयोजन	रु.५००/- रु.१०००/-	
६	निवेदन दर्ता दस्तुर	रु.१०/-	टिकट
७	विशेष सिफारिसहरु - छात्रावृत्ति सिफारिस - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमका लागि नामावली सिफारिस - प्राकृतिक प्रकोप पिडित राहत सिफारिस - अशक्त अपाङ्ग परिचय पत्र र आर्थिक सहायताको सिफारिस	निशुल्क निशुल्क निशुल्क निशुल्क	

महाकृत ग्राहितालिका

८	नेपाली नागरिकता प्रमापत्र सिफारिस - वंशज र जन्मको आधारमा - अंगिकृत तथा वैवाहिक अंगिकृत - नागरिकताको प्रतिलिपि सिफारिस - नाम थर संशोधन तथा प्रमाणीत - नाता प्रमाणीत	निशुल्क रु.५००/- रु.२००/- रु.२००/- रु.५००/-	
९	घर जग्गा अचल सम्पत्ती मूल्याङ्कन - रु.१० लाख सम्म प्रति लाख - रु.१० लाख भन्दा माथि प्रति लाख	रु.१००/- रु.२००/-	
१०	आच मूल्याङ्कन सिफारिस - रु.१ लाख सम्म - रु.५ लाख सम्म - रु.१० लाख सम्म - रु.२० लाख सम्म - रु. २० लाख भन्दा माथि प्रति लाख	रु.१००/- रु.५००/- रु.१०००/- रु.२०००/- रु.२००/-	
११	घरजग्गाको नामसारी सिफारिस (नापी भएको/नभएको) - ५ रोपनी सम्म - १० रोपनी सम्म - २० रोपनी सम्म - ३० रोपनी सम्म - ४० रोपनी सम्म - ५० रोपनी सम्म - हतबन्द तथा छुट जग्गा दर्ता सिफारिस - मोही लगत कट्टा सिफारिस	रु.५००/- रु.७००/- रु.१०००/- रु.१२००/- रु.१५००/- रु.२०००/- रु.१०००/- रु.५००/-	
१२	अन्य विविध सिफारिस - सबै प्रकारका सर्जिमिन मुचुल्का दस्तुर - अपुतालीको सिफारिस - वैदेशिक रोजगारको सिफारिस - स्वदेशी पेन्शन पट्टाको सिफारिस - अंग्रेजी भाषामा गरिने-मुल्याङ्कन बाहेक विभिन्न सिफारिस - अन्य विविध सिफारिस	रु.१०००/- रु.२०००/- रु.१०००/- रु.५००/- रु.१०००/- रु.५००/-	

१० . वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका सात चरणहरू

संघ तथा प्रदेशबाट वित्तीय हस्तान्तरणको खाका
एवं बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा मार्गदर्शन प्राप्त
गर्ने

श्रोत अनुमान र कुल बजेट सिमा निर्धारण

बस्ती/टोल स्तरबाट आयोजना/कार्यक्रम छनौट

बडा समितिबाट बडा स्तरीय आयोजना/कार्यक्रमको
प्राथमिकिकरण

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिबाट बजेट तथा
कार्यक्रम तर्जुमा

गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट बजेट तथा
कार्यक्रमको स्वीकृत गर्ने

गाउँ सभाको बैठकबाट बजेट तथा कार्यक्रमको
स्वीकृत गर्ने

टिप्पणी

टिप्पणी

टिप्पणी